

Mas tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

3. leto / številka 7

V Celovcu, dne 14. februarja 1951

Cena 55 grošev

Za cesnično pomijejanje

Značilno za avtoritarne režime te ali one barve je, da prevračajo resnico, da se poslužujejo laži in ji dajejo videz resnice, da dajejo pojmom in besedam druge pomen, kakor so jih doslej imele in kakor jih ljudje navadno razumejo. Če govorijo o demokraciji, imajo v mislih diktaturo, če govorijo o svobodi, mislijo s tem na tiranstvo stranke nad posameznikom, če grmijo proti izdajalcem domovine in jih sodijo na vešala, so to navadno samo nasprotniki stranke in režima, če o saboterjih pišejo, imajo v mislih le tiste, ki ne odobravajo njihovega nasilnega sistema.

Ako se ljudje ali kakšne skupine zavzamejo za svoje pravice, potem so to hujšaki, nemirneži, podpihivalci, ki jih je po mnenju diktatorjev treba odstraniti. In še bi lahko navedli vrsto primerov in zgledov, kako se skušajo nasilni režimi in tudi nasilne skupine vlastodržcev otresti svojih načelnih nasprotnikov, pred ljudmi pa vseeno ohraniti videz resnice, pravicoljubnosti, poštenosti in zakonitosti.

V našem listu smo se od začetka borili za resnico, pravico, demokracijo, ker smo na lastni koži doživeli težo nasilnega sistema, ki je prevračal pojme na glavo in glasno kričal, ko je ki je delal vnebovpijoče krivice, ko je zahteval svobodo za svoje ljudstvo, medtem, ko je milijone oropal ne samo svobode, marveč celo življenja. Bogu hvala, da smo doživeli tudi polom tega režima.

Upali smo, da so se mnogi v naši deželi od tega poloma kaj naučili in iz tega izvajali posledice. Zato smo in še vedno z vso resnobo zahtevamo pomirjenje v deželi, sporazum med obema narodoma, ki pa mora sloneti na obojestranskih priznanjih in izvajanih pravicah obeh delov. Kajti to je bistvo sporazuma in temelj miru. Drugače smo tam, kjer so danes velesile, ko ne pride do sporazuma, ker ena stran hoče absolutno uveljavljati svojo voljo.

Če zahtevamo pomirjenje, spravo, pa s tem nočemo reči in podpisati, da priznavamo vse za prav, kar je nasilni režim nad nami zagrešil, marveč želimo, da se te krivice popravijo v meri, kot je to po pameti mogoče. Poleg tega pa hočemo, da se uzakonijo za bodočnost pravice tistega dela prebivalstva v naši deželi, ki je bilo prej in še vse doslej skoroda izven zakona, da se je vsak nepoklicanec lahko po mili volji znašal nad ljudstvom in mu kratil osnovne človečanske pravice. Te pravice smo zahtevali in jih bomo, dokler jih ne dobimo. Kajti zjamčene so nam po božjem in človeškem pravu, in tudi UNO jih je uzakonila.

Zato smo se zadnjič, ko smo oporekali imenovanju novega šolskega nadzornika, ki ne obvlada obeh jezikov v deželi, nemalo začudili nad ostrim napadom na naš list in stranko. Celo „posebna stran“, ki nam je ni težko ugotoviti, se je čutila poklicano za tak izpad. Pa žal po metodah, ki smo jih za uvod navedli in poudarili, da so take metode last nasilnih režimov. Naše pravične zahteve, naša borba za osnovne pravice narodne skupine, se imenuje tam „hecanje“, vznemirjanje ljudstva, mi smo „šovinisti, dratcijerji, unruheštifterji“, — vse, samo poštene ljudje ne. In to so servira nemškemu delu prebivalstva v deželi z vso resnostjo in važnostjo na uvodnem mestu! To pomeni, da ta „posebna stran“ stoji z vso dušo za tem sistemom, da se poslužujejo namesto argumentov res-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Neodločnost Vel. Britanije

V ponedeljek se je pričela v britanski poslanski zbornici velika razprava o britanski zunanji politiki.

Prvi je govoril bivši britanski zunanji minister Anthony Eden, ki je tudi namestnik predsednika britanske konservativne stranke. Ta je v svojem govoru poudaril, da imajo Madžarska, Romunija in Bolgarska danes vse večje število vojske kakor pa bi bile po določenih mirovnih pogodb upravičene. Ta povečana vojska predstavlja ogrožanje Jugoslavije in naj bi se posvetovala zato britanska vlada z vladama Francije in Združenih držav, kako bi zagotovila Jugoslaviji varnost.

Nadalje je opozorjal Anthony Eden, da je tudi Velika Britanija podpisala Atlantsko pogodbo in je zato dolžna, da skrbi za zadostno in potrebno oborožitev Zpadne Evrope. Ta pa je možna samo z vključitvijo Zpadne Nemčije v zapadno-evropski obrambni sestav.

Ministrski predsednik Clement Attlee

v svojem govoru nato ni naravnost odgovoril Edenu, pač je dejal, da bi bilo vprašanje nemške oborožitve odloženo za daljšo dobo, ako bi bilo mogoče doseči sporazumno rešitev nemškega vprašanja s Sovjetsko zvezo. Šele v slučaju, da bi nikakor ne bilo mogoče doseči sporazuma s Sovjetsko zvezo, bi morali misliti na obrambo Zpadne Nemčije.

Z ozirom na korejski spor je poudaril britanski ministrski predsednik, da je na Koreji komunistična Kitajska napadalec. Vendar pa bi čete Združenih narodov na Koreji ne smele več preko 38. vzporednika, dokler tega ne bi preje odobrile vse one države, ki so poslale svoje vojne edinice na Korejo.

Po govoru ministrskega predsednika sta izjavila dva laburistična poslanca, da bi bila ponovna oborožitev Nemčije izzivanje Sovjetske zveze in bi predstavljala zato oborožitev Nemčije nevarnost za mir.

Napredovanje in umik na Koreji

Na korejskem bojišču so napredovale čete Zdrž. narodov proti severu in so dosegle reko Han, ob kateri leži glavno mesto Južne Koreje, Seoul. To mesto so komunistične kitajske čete že zapustile, toda čete Združenih narodov mesta niso zasedle, zavzele so le pristanišče Inčon in pa letališče Kimpo. Na vzhodnem delu bojišča so južnokorjeske čete pri svojem prodiranju proti severu že prekoračile zopet 38. vzporednik.

Pri svojem napredovanju proti severu niso naletele zavezniške čete na nikak večji odpor. Zdelo se je že, da so se umaknile komunistične čete pre-

ko 38. vzporednika, ko so v torek nenadoma spet začele z močnim ofenzivnim sunkom proti jugu in so potisnile čete Združenih narodov nazaj proti mestu Vonču.

Vrhovni poveljnik čet Združenih narodov, general Mac Arthur, ki je nadzoroval bojišče na Koreji, je po svojem povratku v Tokio izjavil, da pač ni mogoče pri velikanski premoči sovražnih čet misliti na vzpostavitev močne obrambne črte preko korejskega polotoka. Nadalje je izjavil, da je glavna naloga poveljstva Združenih narodov zadajati komunističnim četam čim večje izgube, kar se je tudi posrečilo.

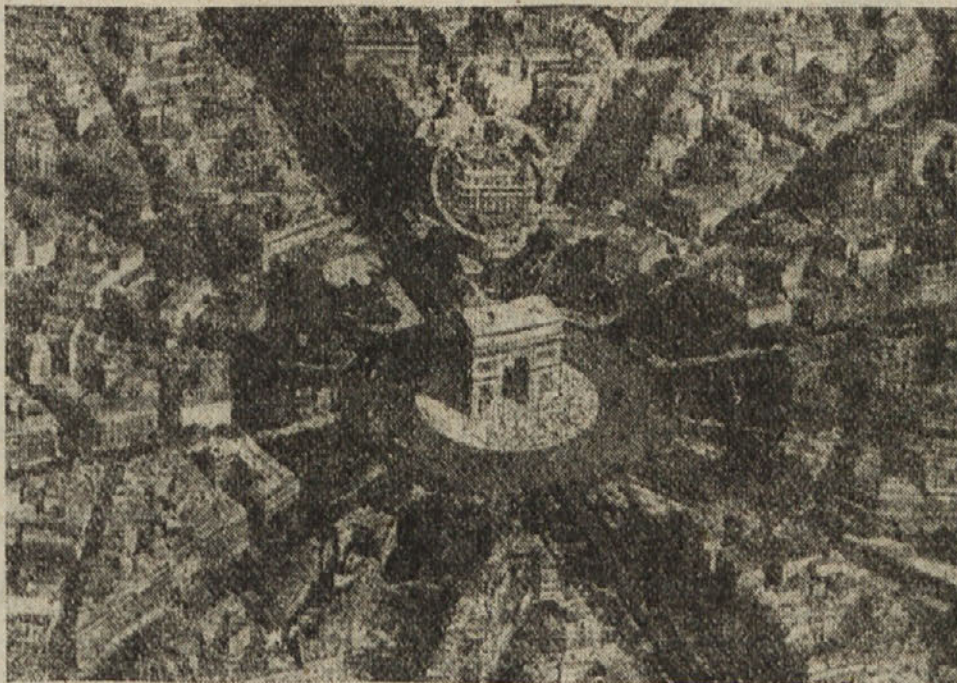
Prijateljstvo med Francijo in Italijo

V letoviškem mestu na italijanski rivieri Santa Margherita sta se sestala v ponedeljek francoski ministrski predsednik René Plevin in pa italijanski ministrski predsed. Alcide De Gasperi. Pri razgovorih sta navzoča tudi oba zunanja ministra in večje število diplomatskih in gospodarskih izvedencev.

Oba državnika sta se posvetovala predvsem o oborožitvi Zpadne Evro-

pe in o načinu vključitve Zpadne Nemčije v obrambni sestav Zpadne Evrope.

Nadalje sta govorila ministrska predsednika o carinski zvezi med Italijo in Francijo, o porazdelitvi surovin v Zpadni Evropi in o raznih drugih vprašanjih. Končno pa sta razpravljala tudi o popravi državne meje med Italijo in Francijo v korist Italije.



V najlepšem delu Pariza (Champs-Élysées — Elizijaska polja) je v bližini „Arc de Triomphe“ (slavolok zmage) hotel Astoria (na sliki v krogu), kjer bo glavni stan generala Eisenhowerja, vrhov. poveljnika sil Atlantske zveze

DAMSKE

garniture za zimski čas

Srajce, hlačke, lepih prilagojenih oblik in najboljše kakovosti samo

S 40.50

Grüner

Celovec-Klagenfurt, Burggasse

KRATKE VESTI

Prejšnji petek je obiskal britanski ministrski predsednik Clement Attlee britanskega zunanjega ministra Bevina, ki je bolan. Kljub vsem zanikanjem splošno mislijo, da bo sedanji britanski zunanji minister odstopil.

Po desetdnevni stavki v Združenih državah so se železničarji vrnili na delo, ko je vrhovno poveljstvo ameriške vojske izdalo ultimatum: Delo ali odpust iz službe.

Zakon o volitvah avstrijskega zveznega predsednika stopi v veljavo dne 17. februarja. Na seji zavezniškega sveta je bil sovjetski zastopnik proti temu zakonu in stopi zato zakon v veljavo šele 31 dni potem, ko je bil izročen zavezniškemu svetu, torej 17. februarja. Volitve predsednika bodo nato v nedeljo 6. maja.

V New Yorku v Združenih državah je padel prejšnjo sredo radioaktiven sneg. Mislijo, da je to posledica poizkusov z atomskimi bombami, Na Do-



Komunistični vojni ujetniki urejajo grobove ameriških vojakov, ki so padli na korejskem bojišču.

braču pa je padel rjav in rjavo-rdeč sneg. Močni južni vetrovi so prinesli iz puščav Severne Afrike puščavski prah do naših planin, kjer je ta prah padal s snegom na zemljo in povzročil rjavo in rdečkasto barvo snega.

V Združenih državah ob kanadski meji so pretekle dni pokazali termometri 36 stopinj mraza. V okolici New Yorka pa je bilo mraza 18 do 25 stopinj pod ničlo.

Sodišče v Lörrachu v Nemčiji je obsodilo princa Hansa Liechtenstein na kazen 60.000 nemških mark in na odškodnino 530.800 mark, ker je vtihtapil iz Švice v Nemčijo 14.000 švicarskih ur.

V predmestju New Yorka se je pod drvečim osebnim vlakom zrušil lesen most, ki je vodil nad cesto. Pri nesreči je bilo mrtvih nad 80 potnikov, nad 500 pa težje in lažje ranjenih. To je največja železniška nesreča v Združenih državah v zadnjih 30 letih.

Vladi Afganistana v prednji Aziji in Združenih držav sta sklenili pogodbo o tehnični medsebojni pomoči. Afganistan bo dobil deloma posojilo deloma pa brezplačno ameriško pomoč.

Beograd — Dunaj

V torek so podpisali zastopniki jugoslovanske in zastopniki avstrijske vlade v Beogradu trgovski sporazum med Avstrijo in Jugoslavijo.

Sporazum predvideva izmenjavo blaga v vrednosti 40 milijonov dolarjev. Jugoslavija bo izvažala v Avstrijo predvsem rudnine in boksit, katerega rabijo tovarna aluminija v Ranshofnu v veliki množini.

Politični teden

Ne da bi resnost vojne na Koreji izgubila na svojem pomenu — toda za nekaj dni so evropsko politično javnost v prvi vrsti zanimali dogodki v zvezi s takimi novostmi kominformizmom in titoizmom. Niso se še povsem poglobili glasovi, ki so vztrajno trdili, da je ves spor med Titom in Moskvo le preračunana poteza obeh. Zda pa znova sveži dokazi osvetljujejo resničen položaj v komunističnih strankah tako v vzhodni kot zapadni Evropi.

KP Italije preživlja težko krizo

Poleg francoske si tudi najmočnejša komunistična stranka v Evropi, to je italijanska, že vse od zadnjih volitev, ko je v koaliciji z levimi Nennijevimi socialisti ostala v manjšini proti ljudsko-krščanski stranki De Gasperi, ni mogla več trdno odpomoči. Glavna gesla in zahteve za agrarno reformo, so precej zvoledene, odkar je vlada sama agrarno reformo deloma tudi že izvedla. Pešanje strankine moči je pokazal tudi obisk generala Eisenhowerja, ko ni bilo mogoče izvesti generalnega štrajka. Iz mrtvila, ki se je pokazalo v raznih neuspešnih političnih poskusih, se je bolezen končno tudi javno razgalila.

Iz KP sta izstopila dva izmed najuglednejših strankinih prvakov, poslan-

KP in zunanji minister po tragični smrti svojega predhodnika Jana Masaryka. Kot zunanji minister je bil pred dobrim letom v Ameriki in časopisi so že pisali, da se ne namerava več vrniti v svojo domovino. Prišla pa je ponj njegova soproga in se je vrnil. Kmalu potem ni bil več minister. Zadnji teden pa so prišla poročila, da ga ni več v Pragi. Ali je pobegnil? In kam? — Ali je zaprt? Kje? — Ali je še živ?

Naj bo že kakorkoli, istočasno z njegovim je treba omeniti še nekaj drugih imen. V Prago je nenadoma prišel namestnik sovjetskega zunanje ministra Zorin. Ta je bil tudi takrat v Pragi, ko je Beneš odstopil in Masaryk napravil samomor. Časopisi pišejo dalje, da je v Pragi tudi Berija, znani vodja sovjetske tajne policije. Pišejo nadalje, da je državni predsednik Gottwald pod policijskim nadzorom.

Vse to so pač novi pojavi na političnem nebu spora med Vzhodom in Zahodom, ki do neke mere osvetljujejo ozadje za kulisami velike borbe. Pa pogledimo, kaj bi bilo še drugod zanimivega.

Na Koreji se Kitajci še vedno umikajo UNO čete so pred Soeulom in ga utegnejo vsak čas zavzeti. To mesto razvalin je v zadnjih osmih mesecih že

ku tega najmodernejšega orožja. To bi doprineslo k miru in pameti.

Trumanov zaupnik Foster Dulles je iz Japonske odpotoval na Filippine in od tam pojde v Avstralijo na obisk k ministrskemu predsedniku Menziesu. Časnikarjem je izjavil, da je zelo zadovoljen z uspehi razgovorov v Tokiu in da je treba Japonsko napraviti za neodvisno, enakopravno zaveznico.

Francoski ministrski predsednik se je bil vrnil iz Amerike in potem poslanski zbornici poročal o svojih razgovorih in dogovorih s predsednikom Trumanom. Večina poslancev je odobrila njegovo poročilo. O Indokini je povedal, da so na poti velike pošiljke vojnega materiala iz Amerike in da je francoska kolonialna uprava pod vodstvom generala de Lattre de Tassignyja spet gospodar v deželi.

Obsodba v Beogradu

Vojaško sodišče v Beogradu je obsodilo dne 3. februarja t. l. 16 obtožencev, katerim so očitali, da so iz inozemstva poslani voloni, in zarotniki, deloma pa ustanovitelji in člani beograjskega prevratnega odbora, ki je delal za prevzem oblasti, ako bi po padcu Titovega režima zasedli Jugoslavijo zapadni zavezniki.

Na smrt z ustrelitvijo je bil obsodjen Dušan Illič, bivši minister Velja

O Italiji bi še bilo povedati, da se tam v kratkem sestanejo in sicer v Rapallu ministrska predsednika Plevin in de Gasperi in oba zunanja ministra grof Sforza in Schuman, kjer se bodo pogovorili o bodoči carinski uniji med obema državama ter uredili točno razmejitve na gori Mont Cenis. Italija stopa vedno krepkeje v ameriški tabor in KP Italije bo komaj mogla to ovirati ali celo preprečevati. Tudi če Togliatti prinese iz Moskve še tako laskave ponudbe o nenapadanju in gospodarski pomoči, verjetno te ne bodo našle zaželjenega odziva pri italijanski javnosti.

Na splošno je podoba, da se je središče politične borbe med Ameriko in Sovjetsko zvezo spet preneslo na Evropo, kjer je zlasti Jugoslavija spet v središču pozornosti. Zapadno časopisje ugiha, ali ne bo ta država postala druga Koreja. Če bi prišlo do napada na to državo, potem bi to verjetno pomenilo svetovno vojno — tako pač govorijo ameriški glasovi...

Popović na 12 let, bivši minister Kosta Kumanudi na 10 let, bivši general Milutin Stepanović na 8 let, na do smrti ječo pa bivši podporočnik Todor Milašinović in šofer David Damjanović.

Kakor poročajo se je amerškemu poslaniku v Beogradu komaj posrečilo, da je rešil pred obsodbo bivšega ministrskega predsednika Nikolo Uzunoviča, v čigar vili poslanik stanuje.

Dolgovi Sovjetske zveze

Pogajanja med predstavniki Združenih držav in Sovjetske zveze glede plačila dobav po zakonu o posojilu in najemih se nadaljujejo v Washingtonu.

Druga seja je trajala štiri ure in ni imela nobenega uspeha, ravno tako tudi tretja seja ni bila uspešna.

Predstavniki Združenih držav so sprožili vprašanje dveh ameriških ledolomilcev, ki ju Sovjeti še niso vrnil, čeprav je rok že zdavnaj zapadel. Sovjetski predstavniki so izjavili, da ledolomilca še tičita v ledu v Severnem morju. Razen tega zahtevajo Združene države vrnitev 556 bojnih ladij, 87 trgovskih in 29 drugih ladij.

Združene države zahtevajo samo razmeroma majhen del računa, ki znaša skupno 11 milijard dolarjev. Ne

zahtevajo plačila za material, ki je po vojni uničen ali poškodovan. Tako bi po ameriških računih Sovjeti dolgovali okrog 800 milijonov dolarjev, sovjetska vlada pa bi bila pripravljena priznati dolgove v višini okrog 250 milijonov dolarjev.

V Indiji bo letos prvič izvedeno ljudsko štetje. Število prebivalcev cenijo danes na 350 milijonov.

V Veliki Britaniji stopi dne 15. februarja v veljavo zakon o poddržavljenju jeklarske industrije. Proti poddržavljenju so bili poslanci konservativne stranke, vendar pa je vlada dobila 10 glasov večine.

Ameriški visoki komisar v Nemčiji je pomilostil Alfreda Kruppa von Bohlena, ki je bil lastnik znanih Kruppovih tovarn. Razen njega je pomilostil še 21 bivši hvojnih zločincev.

Za resnično pomirjenje

(Nadaljevanje s 1. strani)

nice in pravice klevete, da zmerja tiste, ki prošjo in zahtevajo pravico, s šovinisti, razgrajati itd. Ali dela to v pomanjkanju dokazov, ali pa se še ni otrsela totalitarne miselnosti. Navadno je tako, da se ljudje tedaj radi zatečejo k zmerjanju, ko jim zmanjka dokazov. To pa ljudi ne pomiri in ne privede k spravi!

To „posebno stran“ bi pa opomnili, naj svoj pogled obrne na drugo plat in malo po deželi pogleda, kdo so „unruhestifterji, šovinisti itd! Kaj so tisti, ki mirne cerkvene prireditve razbijajo, ki trgajo slavo loke s slovenskimi napismi pri blagoslovu cerkve, ki pretepa mirne ljudi, ko se vračajo s slovenskih prireditev, ki z noži gredo nad mirna dekleta, ko se vračajo od slovenske igre. Naj bi pogledala ta „posebna stran“ na tiste, ki hujskajo nedorasle nerazsodne ljudi, naj razbijajo oder in slovensko prireditve, naj poišče tiste gostilničarje, ki dajejo mladim fantom žganja, da preprečijo prireditve cerkvenošolske vsebine.

O teh vznemirjalcih, šovinistih in kakor se še imenujejo, nismo še nikjer brali in „posebna stran“ ni smatrala za vredno, da nanje obrne svoj pogled.

Ali potem gre tej „posebni strani“ za resnico in prave pojme in za mir v deželi? Morda ji gre samo za „turški mir“?

M. E.

V trgovini

tekstilij in perila

HANS

THOMASSER

• Belljak - Villach

• Wildmann, 33

• kupite po

• ugodnih cenah

ca Valdo Magnani in Aldo Cucchi. Bila sta voditelja deželne stranke v Emiliji, ki velja za trdnjavo komunizma v Italiji. Njima je sledilo še mnogo funkcionarjev. Pri teh primerih ne gre le za izstopne nekaj navadnih članov, saj oba visoka komunistična voditelja dobivata na tisoče pisem, v katerih člani KP odobravajo njun korak.

In kaj je bil vzrok njunega izstopa? — Svoj korak sta utemeljila s tem, da ne soglašata z vodstvom stranke, ki da se slepo ravna po ukazih Moskve.

Časopisje sedaj pripoveduje, da je to takomenovani „titusbacil“. Torej neki nacionalni komunizem, ki pač stremi po prevzemu oblasti po proletariatu, ni pa pripravljen se v vsem pokoriti sovjetizmu.

Italijan po svojem bistvu nikdar ni bil internacionalen. Obiski bivših italijanskih partizanskih voditeljev v Jugoslaviji in izboljšanje odnosov med obema državama, je tudi marsikaj doprineslo k dogodkom v italijanski KP. Poleg vsega tega je povprečnega Italijana težko prepričati, da so Amerikanci imperialisti, ker je pač z njihovo pomočjo država dobila spet neko blagostanje in mednarodno veljavo. Tudi so bili Amerikanci tisti, ki so italijanskim partizanom dobavljali živež in orožje. Prav tako so oni Italiji reševali Trst, ko je Tito bil še v sovjetskem objemu.

Kaj bo storilo vodstvo KP spričo novega razvoja? Vodja Togliatti je v Moskvi in k njemu sta na poti še dva visoka funkcionarja. Zaenkrat so poslanci, ki so izstopili, označeni kot „izdajalci“, o nadaljnjih ukrepih še ni znano.

Na Češkem je nekaj sličnega, toda morda še nevarnejšega

Razumljivo je, da vse to posnema mo iz dnevnega časopisja, ki prav tako vsega ne more vedeti. Iz Prage je prišla kar vrsta zanimivih novic. Obsodili so šest prelatov protidržavnega delovanja in v visokih državnih uradih se vrše čistke, ker se je baje tudi tukaj „titusbacil“ zelo razširil.

O Češkoslovaški že dolgo nismo pisali, zato nekaj glavnih potez zadnjega političnega razvoja:

Pred dvema mesecema je glavno glasilo KP „Rude pravo“ objavilo na dolgo in široko svoje kesanje, ker se ni dovolj brigalo za iztrebljenje „titoizma“. Ta list je bil pred skoraj tremi leti prvi, ki je uradno napadel Titovo Komunistično partijo.

Mnog imen je danes v ustih onih, ki se zanimajo za politiko. Dr. Clementis je bil dolgotrajen ugleden član Češke

štirikrat menjalo gospodarja. Na nekaterih odsekih korejske fronte UNO čete neovirano napredujejo, na drugih pa nalete na srdit odpor. Njih premoč v pogledu tehnične oborožitve je spet prišla do izraza.

Iz Amerike so nekoliko ponehali bojeviti glasovi proti Kitajski in čeprav za vrati grmi, so ta še vedno odprta. Ameriški politiki se izčrpavajo v debatah, ali naj branijo mir tako na Koreji kot v Evropi ali samo v Evropi ali povsod na svetu. Vodja republikancev, senator Taffet je govoril in zahteval, da naj v Evropi na vsakih devet evropskih divizij pride ena ameriška. Trumanova linija pa je trdna in oboroževanje Amerike gre načrtno navzgor. Pri mestu Las Vegas so izvedli atomske poskuse, katerim so od daleč baje „tajno“ prisostvovali tudi sovjetski opazovalci. Ti naj bi potem svojim v Kremju poročali o strahotnem učin-

Čile v Južni Ameriki

(Nadaljevanje)

V Puerto Maldonado je po preteku pol leta kupil podružnico svojega gospodarja. Kupoval je kavčug in gumo in prodajal blago in živež kavčugom. Tako je cvetela trgovina dve leti in tri leta, dokler ni prišel padec cen tega pridelka. Noben človek več ni plačeval svojih računov in tako je 1. 1913 izgubil svoj mož premoženje. Takrat se je vrnil Don Ignazio iz pragozdov nazaj k svojem na Koroško.

V Nončivasi sem takrat spoznala Don Ignacija in sva se poročila. Spet ga je gnal nemir v svet.

Iz te dobe ve moj mož marsikaj povedati, kako izgleda v tropičnih krajih. Vsak dan krog poldne ga je napadla mrzlica (fibere terciaria); o kačah ve povedati, o najbolj strupeni, imenuje se „loro machoco“ in je zelene barve in enega „zmaja“ je ubil, 6 do 8 m dolgega, ki je skozi streho v sobo padel. Pa o kuščarjih in krokodilih in ribah, ki so električne, je pripovedoval ljudem tam doma, pa mu niso verjeli.

Potem sem šla jaz z njim v ta novi svet z namenom, da se po 3. ali 4. letih zopet vrneva in kupiva Trešnovo nad Nončevasio. Prišlo je čisto drugače.

Poprej smo v drugem kraju imeli posestvo, ki se je držalo mesta. Pred 7. leti je pa izbruhnil požar v mestu. Del mesta in tudi naša poslopja so pogorela. Nato smo se zopet vrnili v to malo mesto Gorbea, katerega smo

pred 14. leti zapustili. Svojčas smo imeli tu dobro uspevajočo mesnico. Pa se je zahtelo mojemu možu podeželskega življenja, kakor je tam doma okrog Homca. Nismo pa dobro zadeli žito nam je v cvetu pomrznilo. Naposled nam je pa še pogorelo. Sedaj smo zopet že 3 leta tu, kjer smo nanovo pričeli z mesnico. Pred 16. leti pa je šlo boljše kakor danes.

Domači morda mislijo, da imajo ameriški strici polne žepe zlata. V Čile se res tudi najde zlato, daleč gor v gorovju, pa bi človek prej poginil, predno bi se dokopal do njega. Eden iz Štajerske pa je res nabral toliko zlata, da si je kupil velik mlin tu v bližini. Blizu je tudi ognjenik Villa Rica, ki ga vidimo od tod. Tam je tudi lepo jezero in mnogo izletnikov prihaja tja. Tu živijo Indijanci rodu Aranka in bavorski misijonarji kapucini živijo med njimi.

Kaj pa kaj na Koroškem novega? Moja hči Brigita, ki je dobila vzgojo v gospodinjstvi šoli v St. Rupertu pri Velikovicu, vodi sedaj skoraj sama vse gospodinjstvo in gospodarstvo našega podjetja in podružnic.

Domovina, kolikokrat gredo moje misli tja — Nmač čez jizaro — tja čez morje, tja v našo ljubo Koroško. Bom-li še kdaj videla našo Peco in Dravo in naš Hume.

Skakalne tekme v Št. Janžu v Rožu

V nedeljo, 11. februarja je priredil smučarski odsek Slovenskega športnega društva v Št. Janžu v Rožu I. mednarodne skakalne tekme. Izredno krasno vreme je v nedeljo popoldne privabilo v Št. Janž veliko število ljubiteljev zimskega sporta. Bilo je gotovo nad 2000 gledalcev, ki so z zanimanjem ogledovali lepo zgrajeno skakalnico, s še večjo nestrpnostjo pa pričakovali začetka tekem.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel deželni glavar Ferdinand Wendenig, ki se je tekem tudi osebno udeležil. Poleg njega so bili navzoči še predstavnik Jugoslavije v Celovcu legacijski svetnik Mitja Vošnjak, župan občine Št. Janž v Rožu, Tomaž Juchter predsednik koroške in vzhodnotirolske smučarske zveze Bildstein.

Pri tekmah se je zlasti odlikovalo jugoslovansko moštvo, ki ga je sestav-

ljalo 8 smučarjev iz Slovenije in je tudi doseglo popoln uspeh. Z občudovanjem so gledalci sledili skokom slovenskih smučarskih prvakov, ko so plavali v izredno krasni drži v zraku in so nato z veliko sigurnostjo pristajali. Zato so tudi gostje dobili prve nagrade, ki jih je osebno razdelil deželni glavar.

Izid tekem je: 1. Avsenik, dolžina skoka 47,5 in 49,5 m, 207 točk; 2. Langus 49 in 52,5 m, 203,3 točk; 3. Zalokar 50,5 in 49, m, 198,8 točk; 4. Paškulin 48 in 51,5 m; 5. Gorišek 47 in 46 m. Šele na šestem mestu je domačin Wächter iz Vrbe z dolžino skoka 47 in 46 m ter 190,1 točk.

Pri poskusnih skokih je dosegel Mežnik 53 m, kar je najdaljši skok, ki je bil dosežen na novi šentjanski skakalnici.

F. S. Finžgar — 80 let

Dne 9. februarja je praznoval v zatišju ljubljanskega Mirja svojo osemdesetletnico najboljši slovenski še živeti pripovednik, Franc Saleški Finžgar.

Leta 1871. se je rodil v Doslovičah pri Žirovnici na Gorenjskem. Po maturi je vstopil v ljubljansko bogoslovje, dušnopastirsko službo pa je opravljal v Bohinjski Bistrici, na Jesenicah, v Kočevju, v Idriji, pri Sv. Joštu nad Kranjem, v Škofji Loki, v Zelimljah in med prejšnjo svetovno vojno v Sori, dokler ni prišel leta 1918 v Ljubljano za trnovskega župnika. Postal je urednik knjižnih izdaj Mohorjeve družbe v Celju ter urednik družinskega mesečnika „Mladika“ ter še knjižni svetovalec pri Novi založbi v Ljubljani. Pozneje je postal član Akademije znanosti in umetnosti.

Najprej se je oglašil Finžgar kot pisatelj v mladinskem listu „Vrtec“, kateremu je postal leta 1894 tudi urednik. Še kot bogoslovec je napisal vaško povest Gozdarjev sin in Zaroka o

polnoči. V povestih, ki jih je nato objavljaval v Dom in svetu, je pokazal Finžgar, kako zelo živi s svojo zemljo in s svojimi ljudmi.

Na spobudo Janeza Ev. Kreka je začel študirati Finžgar narodno zgo-

+ Dr. Janko Šlebinger

Iz Gornje Radgone je prispela vest, da je tam umrl dne 3. februarja slovenski kulturni delavec, slovenski bibliograf in bivši dolgoletni upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani dr. Janko Šlebinger. Rojen je bil pri Sv. Ani v Slovenskih goricah dne 19. oktobra leta 1876. Po dvoršeni gimnaziji v Mariboru je študiral na Dunaju slavistiko in germanistiko, nakar je bil profesor v Novem mestu in v Ljubljani. Leta 1923 je postal upravnik in pozneje ravnatelj bivše študij-

dovino in na podlagi teh študij je napisal Pod svobodnim soncem. To je njegovo najboljšo delo, ki so ga bralci velikim užitkom celi rodovi in bo ostalo v slovenskem slovstvu kot naše veliko epično delo. Ta roman je bil večkrat ponatisnjen in je preveden v slovaški, hrvaški in češki jezik, verjetno pa v kratkem izide tudi v nemščini.

Razen povesti, črtic in romanov je napisal Finžgar tudi več ljudskih iger (Divji lovec, Naša kri, Veriga, Razvalina življenja), s katerimi je posegal predvsem v kmečko življenje. Osebnosti

slabosti odkriva navadno v teh dramah pisatelj s sočutnim duhovniškim razumevanjem, brezobzirno pa osvetljuje krivice, ki so se vgnezdile v družbi. Neprestano v vseh svojih spisih zasleduje pisatelj iskanje dobrega, lepega in pravičnega v človeku.

Posebna Finžgarjeva zasluga je nega slovenskega knjižnega izraza. Njegove knjige so zakladnica čistega govora, ki sloni v celi svoji širini, ne le v izrazih, marveč v celih stavkih, na nepokvarjenem in bogatem kmečkem izražanju.

Prosveta v Globasnici

Skrivnostno božično dobo smo zaključili v prijetnem razpoloženju.

Praznik svečnice smo obhajali kakor zapovedan praznik. Zjutraj se je vršilo vse v cerkvi, popoldne pa v cerkvi in zunaj. Točno ob pol 2. uri smo se zbrali v Ligovčevi hiši, kjer je Marija skozi celo božično dobo uživala gostoljubnost krščanske hiše. Mladenka je v lepem nagovoru v imenu Marije vzela slovo od gostoljubne družine. Marsikomu se je ob tej priliki orosilo oko.

Tega Marijinega prenosa so se udeležili: mladina, moški in žene. V sprevedu so prepevali lepe Marijine pesmi. Ta tako pomenljiva in tako tukajšnjemu ljudstvu priljubljena pobožnost se je zaključila v cerkvi z blagoslovom z Najsvetejšim. Marijin kip je sedaj zo-

pet v okrilju globasniške cerkve. Marija gotovo ne bo pozabila svojih častivcev.

Ob 3. popoldne so naši vprizorili na čast in v znak hvaležnosti staršem ljubko spevoigrice: „Mi srčeca darujemo“. Igrica je nova in nad vse priključiva. Vsebinsko spada v božično dobo. Vprizoritev ni težka in otroci se lahko naučijo melodije, ker so večinoma že znane. Nekoliko težje so simbolične vaje z rajanjem. Pa tudi to gre, kakor je izkušnja pokazala.

Posebno spretnost so v igrici pokazale deklice s svojimi simboličnimi vajami v rajanju kakor tudi z nežnimi glasovi. Nadvse ljubko pa je rešil svojo vlogo Jezušček. Udeleženci, večinoma starši, videč svoje male na odru, so odhajali zadovoljni, reke bi, neka-ko ponosni.

Na pustno delejo je pa ponovno nastopil naš dramatski odsek z lepo za pustni čas primerno igro „Voda“. Ni manjkalo smeha in zabave. Udeležba je bila nad pričakovanjem, čeprav so prav v neposredni bližini imeli napovedano veselico s plesom. S tem je tukajšnje ljudstvo pokazalo, da si želi bolj izobrazbe kakor pa plesne zabave. Dajte ljudstvu, kar mu ne bo samo morebiti prijetno, temveč tudi koristno.

Z izobraževalnimi društvi bo mogoče polagoma vsaj nekoliko popraviti, kar se je zgrešilo med vojno in povojno dobo.

Spisal: J. ŠIMON BAAR

GOLOBČEK

Poslovenil: ALOJZIJ NEMEC

ROMAN 3. NADALJEVANJE

Pogosto je bil nasvet soglasno sprejet kot dobrodošel izhod iz zapletenih sporov in pričkanj. Često pa je naletel na trdo nasprotstvo. Tedaj je navadno obveljal predlog, proti kateremu je bilo v semenišču težko, da celo nevarno oporekati: „Izročimo ves znesek gospodu ravnatelju, naj ukrene z njim, kakor bo sprevidel dabo prav.“ Vendar Holoubek niti na to ni popustil, ne se bojazljivo potuhnil. Dalje in odkrito je branil svoje mnenje in, če ni bilo izhoda, je vsaj dosegel, da so dali denar na razpolago gospodu spiritualu. Tega je ljubil od svojega prvega koraka v semenišče. Čutil je, da ima v njem svojega prijatelja in rešitelja. Vzljubil ga je tudi zaradi njegovih posebnih premišljevanj, ki jih je dnevno vodil ob jutranjem somraku v semeniški kapeli. Spiritual jih je imel sicer napisane in pred seboj na pultu razgrnjene, toda nikoli ni gledal v te papirje. Da, Holoubek je bil prepričan, da se večkrat oddaljuje od teh papirjev, sčasoma je dognal, da se to zgodi zlasti tedaj, ko neha mežikati, gubanciti čelo in dušiti glas. Spiritualove besede so včasih nenadoma zazvene nekam bolj kleno, bolj vroče, sklenjene veke so se široko razprle, oči so mu zagorele v ognju notranjega prepričanja, roke so se dvignile in glas je pel ko jeklo. Holoubek se je veselil in koprnol po takih zelenicah v pustosti bogoslovskih premišljevanj. Zdelo se mu je, da bo vse življenje slišal: „Omnia omnibus estote! Vsem bodite vse.“ Duhovnik mora biti svoji srenji ne le duhovnik in voditelj, ne zgolj duhovnik, marveč učitelj, zdravnik, sodnik, sve-

tovalec, skratka v sreči in nesreči skrben oče.

Pa tudi spiritual je vedel, da ima v Holoubku svojega najpazljivejšega poslušalca in najodkritosrčnejšega častilca. Kadar koli se je ozrl po vrstah bogoslovcev, ki so sedeli v dolgih klopih, razvrščenih po letnikih, je vedno odkril, kako tu in tam težko premagujejo spanec, ki jim sili v oči, kako zehajo v sklenjene roke ali kako upirajo neme poglede v strop, duh pa jim gotovo blodi bogve kod. S Holoubekovi mi oči pa se je srečal vsakikrat. K njemu je plaval tih, vdan in predano verujoč, čist in jasen pogled. Ni ga skalil dvom, ne nehir, nikakršen dolg čas, ne nepotrpežljivost, ne skrbi in ne težave... Spiritualove oči so se pri tem toplo nasmehnile, glava mu je prijazno prikimala, kakor bi hotel reči: „Glej, Jožko, ko je treba moliti, tako moli, tako delaj, vse pa pošteno in zvesto...“

Ta dva sta se torej dobro razumela takoj od prvega srečanja sem, pa vendar bi se skoraj za vedno ločila.

Najstarejši — četrti letnik v semenišču je vedno najveselejši. Pastoralisti živijo v semenišču nadalje, in kot najstarejši si lastijo več pravic; semeniško življenje poznajo najbolje, spregleda se jim marsikaj, kar se nižjim letnikom ne bi tako gladko, in pa glavni, končni cilj bogoslovnega študija — ordinacija — se že žari kakor zvezda na obzorju in se jim z vsakim dnem približuje.

Holoubkov letnik je bil letos še posebej živahen. Glavno zaslugo je imel Souček, z zemeljskim imetjem sicer reven, a zato neizmerno bogat raznih domislekov in dovtipov. Njegova slaba stran je bila, da je zvečer poslednji zaspal, zjutraj pa zadnji vstal. V veliki spalnici, ki so jo krstili za konjušnico, je stalo nekako trideset postelj. Ko so se po večernih molitvah okrog devetih že vsi z veseljem in željno vlegli, se je Souček čutil naj-

bolj svež in čil, prav v tem času je sopal najduhovitejše domisleke, delal yesele opazke, da je namesto predpisane molke čisto z naravno silo zabučal po vsej spalnici nepremagljiv smeh, ki je včasih priklical celo službujočega podravnatelja in neredko prinesel vsemu letniku ostro, skoraj pretrdo grajo.

Ko pa je zjutraj že ob petih zvonec na hodniku budil semenišče k novemu življenju, ko je vse vstalo in se gibalo, tedaj je Souček najbolj sladko spal.

„Koliko je ura?“ je spraševal vsako jutro z neizprosno pravilnostjo.

„Čez pet minut bo pol,“ mu je stalno z enako pravilnostjo odgovarjal tovariš Sochor, že umit, oblečen in ovijajoč si okrog vitkih bokov zadnji del toalete — dolgi, modri pas. Zaradi te pravilnosti in natančnosti so v letniku Sochorju vzdeli primek „vojak“ in prav zaradi nje je Souček svojega soseda najbolj sovražil in preganjal. Vojak je imel zavidanja vreden, dober spanec; komaj se je zleknil, prekrizal, že je mogel sosed počenjati, kar je hotel. Čez hip se je oglasilo njegovo šumno oddihavanje, ki pa je kmalu prešlo v hreščeče smrčanje, kakor bi z ostro žago zarezal v trdo grčo. Toda zjutraj ob tri četrt na pet je, kakor bi odrezal, škripanje, hreščanje in živžganje prestalo: Sochor se je prebudil, takoj vstal in v copatah prvi resno korakal v umivalnico; za njim so cepali drugi, dokler zvonec ni zaključil jutranje budnice.

Z neizmernim zaničevanjem je Souček gledal izpod pernic na vojaka, kako se suče umit in vonjajoč po milu okoli svoje skrinjice, kako si natančno krtači glavo, se skrbno češe, obuva in pazljivo zapenja neskončno vrsto gumbov na talarju — on Souček — pa se med tem še preteguje, se obrača na stran, udobno počiva in se naslanja v gorkih pernicah. Ko pa vojak že po pasu sega...

„Koliko je ura?“

„Čez pet minut bo pol.“

Kakor bi ga zbodel, skoči Souček pokoncu. V petih minutah mora končati vse, za kar potrebuje Sochor tri četrt ure. Skoči v čevlje, talar zgrabi v naročje, v umivalnici se poškopri, na poti v kapelo oblači talar in ko se ob pol šestih oglasi zvonec v drugo, že vstopa istočasno s spiritualom v kapelo in poklekne na edino še prazno mesto v klopi ob vojaku. Tam se skrivoma hitro z žepnim glavnikom počese mokre lase in zapenja talar. Kolarja, pasu in drugih delov svoje mondure niti nima v spalnici. Šele po zajtrku se sreča z njimi v muzeju in tam končuje svojo jutranjo toaleto.

Dolgo se je dan za dnem z železno doslednostjo ponavljala slika teh dveh skrajnosti, dokler ni Součku nenadoma šnilo v glavo, da je v svojem užitku prikrajšan, moten, in začel je vritati v Sochorja.

„Poslušaj, vojak, tudi ti se moraš podvreči hišnemu redu in disciplini. To ne gre, da bi se samo pritoževal, da vrtim jezik do desetih zvocer, da ne moreš spati. Ne spodobi se, da bi razširjal o nas obrekovanja, laži, da bi nam jemal dobro ime. hujskal na nas podravnatelja in v slabo ime spravil našo spalnico. Če se predrzneš vstati zjutraj za minuto prej, nego te pokliče zvonec potem te zatožim, slišiš, ne spi in poslušaj, zatožim te.“

Sochor je zagodel nekaj nerazumljivega, se obrnil na stran in že mu je zaklokotalo v grlu, iz nosu pa se je oglašil znani glas, kateremu so v spalnici rekli „uspavanka“. kajti privadili so se mu tako, da so po vrnitvi iz počitnic in praznikov zatrjevali, da so doma slabo spalo, ker ni bilo vojakove „uspavanke“.

Kakor vedno je vojak tudi danes vstal pred peto uro in ko je zvonec odpel, se že umit, rožnat in svež vračal iz umivalnice. Posrčkal se je s svojim obrazom v okroglem zrcalu, oprežno je speljal na levo in desno sle-

Sv. Pavel a ljubezni do lastnega naroda

V članku „Kristus — luč sveta“ v zadnji številki našega lista smo pokazali globoko občutno ljubezen Kristusa do svojega nesrečnega izraelskega naroda. Ta ljubezen je bila močnejša kot vse nasprotne sile: močnejša kot nevhvaležnost, sovraštvo zapeljane ljudstva, močnejša kot strah pred trpljenjem in smrtjo; saj je iz ljubezni šel celo v smrt za največjo blaginjo svojega naroda, za njegovo odrešenje. O Kristusu veljajo v najpopolnejšem smislu njegove lastne besede: Ker je ljubil svoje, jih ljubil do konca.

Po stopinjah Kristusovih so hodili zvesto tudi njegovi apostoli: najprej so se potrudili in žrtvovali za lastne rojake, da bi jih osrečili z oznanjevanjem blagovesti v njihovem Odrešeniku, predvsem prvi in vodilni med njimi: Peter, Jakob in Janez. Najvernejši učenec Kristusov pa je bil veliki apostol Pavel. Tako podoben svojemu božjemu Učeniku po vsem mišljenju in goreči ljubezni, s katero je ljubil vse narode, a vendar v prvi vrsti svoj narod, da je nastal rek: Srce Pavlovo je Srce Kristusovo.

Pavel je bil po izrecnem božjem razodetju izbran zato, da nese ime Kristusovo pred pogane in kralje in Izraelove sinove, torej določen predvsem za apostola poganjskih narodov. On je to od Boga mu dano poslanstvo tudi vedno poudarjal in zagovarjal ter ga tako zvesto izvršil, da je dobil za večne čase častno ime: učitelj ali apostol narodov. In vendar je pri vsem tem ostal do smrti zvest sin svojega izraelskega naroda. Kako mu je srce gorelo za ljubljeno rod, iz katerega je izhajal!

Najlepše nam to razodeva v pismu do Rimljanov, 9. poglavje. S kakim globokim občutkom ljubezni govori o Izraelcih kot svojih bratih po krvi! Seveda to krvno bratstvo mu ne zadostuje, želi, da bi mu bili tudi bratje v Kristusu, t. j. po veri v Njega. Zato je Pavlu v veliko žalost in bol, da njegov narod po večini ni sprejel Kristu-

sa in z njim milosti božjega otroštva; tako ga boli srce radi tega, da bi hotel sam zavržen biti za svoje zaslepljene brate. Torej, kljub temu, da so Izraelci zgrešili svoje poslanstvo, jih ne zataji in se ne odvrne od njih, ne, ljubi jih z bolečino v srcu. Kateri rodoljub bi mogel lepše izpričati svojo narodno pripadnost in trajno, neminljivo povezanost s svojim narodom?

Tako je velik apostol Pavel, kakor Kristus, ostal zvest svojemu narodu vse življenje, čeravno je popolnoma obvladal grški jezik in imel najbrž celo grško vzgojo, vsaj v precejšnji meri. Čeravno je s ponosom nosil rimsko državljansko pravico, čeprav se je že kot mladenič mnogo gibal v odlični grški in rimski družbi in četudi ga je njegov poklic vodil k drugim narodom ter je večji del svojega življenja prebil in deloval med njimi. Čeravno je pri teh narodih našel veliko udanosti in ljubezni, več kot pri lastnih rojaki, od katerih so ga mnogi smrtno sovražili, sumičili, obrekovali, tudi dejansko napadali in mu stregli po življenju: kljub vsemu temu se nasproti svojim ozkosrčnim nasprotnikom s ponosom priznava k izraelskemu narodu (v II. pismu do Koričanov, 11. pogl.), ko piše: „Hebrejci so, jaz sem tudi, Izraelci so, jaz sem tudi.“

Pust je minil

Za pust in post, še je bil pust, krink pa ni bilo več videti niti v izložbah. Še šolska mladina je preko te zastarelosti. Kaj je tega tudi treba?! Ni jih ravno malo, ki imajo nove-nevidne krinke na obrazu, drže se pa še starih gesel — propadlih nazorov. So kakor pijanec, ki se je že pakrat zvrnil v jarek in slovesno zagotavlja: jaz in pijan! Kaj je treba maske.

Drugi zopet zatrjujejo, da so social-

Upoštevati je treba, da je Pavel ohranil ljubezen svojemu narodu tudi tedaj, ko je ta takorekoč doigral svojo vlogo in bil kot politično samostojen narod obsojen na smrt.

Ko to beremo in mislimo na svoje velike moke kot Slomška, Einspillerja, Janežiča, Jegliča, Kreka in druge: ali ne čutimo, da so ti možje hodili v šolo h Kristusu samemu in njegovemu apostolu Pavlu, da so prisluškovali utripom njunih src in se tam učili ti iste velike zveste ljubezni do lastnega zaničevanega naroda, se navzeli pri njima tistega neustrašenega poguma, s katerim so odločno in neizprosno branili pravico do rabe materinega jezika pri vzgoji mladine in druge narodne pravice.

In mi, ki živimo v prav podobnih razmerah, ali vemo, kaj je naša dolžnost in pravica? Ako nam Kristus in Pavel še kaj veljata, ako Kristusa priznavamo za pravo luč, niti en trenutek ne bomo dvomili, kaj nam je storiti. Tudi to vemo, da nam nihče ne more in ne sme braniti ljubiti svoj narod in čuvati narodno lastnino. Kdaj bo to spoznanje prodrlo v vse, posebno v vladajoče kroge, in rodilo dejanja, ki odgovarjajo krščanski resnici in pravičnosti?

vi, s svalčico v ustih, a vztrajno zahtevajo nemško pridigo za cerkvene klopi. Kaj je še treba krink?

So zopet drugi: vedo, da so zdrave družinsko-zakonske razmere predpogoj zdravega naroda, zlasti za kmetški stan, neobhodno potrebno je kot izraz živo vero, da vzrastejo duhovniški poklici da bo le kopica otrok dala v desetletju mnogobrojnih pomočnikov in vendar le tarnajo in tožijo, kaj bo z nami v enem desetletju... Če pa pokažeš na zadnja desetletja, na propadle kmetije, kmetije, ki so prešle v tuje roke radi rakrane v narodu, pa ti pravi: „Govoriva o Koreji, Rusiji in Ameriki o Kitajski.“ Kaj treba... krink-mask-larf!

Bob ob steno so vsi zdravi nauki, po zraku mahnemo, na slepo tečemo, če ne maramo dati raz obrazov teh nevidnih, a dejanskih mask.

Na dosednji pust mora slediti post, pokora, molitev. Zaključiti moramo šaloigro, ki je v resnici žaloigra naroda. Poznam v naši občini le enega, že rajnega kmeta, ki je bil res narodnjak, obenem pa vzgleden vernik, ki je svojo kmetijo izročil v take roke, da se ohrani narod in vera! Vsa čast mu. Tri kmetije so propadle, ker narodnost ni bila usmerjena po verskih načelih. Ali ni to mene-tek-el-ufarsin?

Dopisnikom

„Našega tednika“

Veseli smo, ko moremo ugotoviti, da se število dopisnikov „Našega tednika“ stalno veča. Vse dopisnike prosimo, naj nam pošiljajo dopise večkrat in ne predolge. Dopisi naj bodo res zanimivi, vendar pa naj bodo vedno dostojni, naj ne vsebujejo osebnih napadov, naj bodo stvarni in resnični. Ime dopisnika ostane tajno in ga uredništvo nikomur ne izda. Zato pa morate zahtevati uredništvo, da so dopisi podpisani. Izjemoma smo objavili tudi manjše število dopisov, ki niso bili podpisani. V prihodnje pa načeloma ne bomo objavili nobenega dopisa, ki ne bi bil s polnim imenom in čitljivo podpisan. Vsak nepodpisan, nepopolno ali nečitljivo podpisan dopis gre v koš.

herni las raz lepo belo, od levega očesa k temenu vodečo prečko, obul si čevlje, oblekel talar in premišljeno, kakor bi jih štel, otipaval in zapenjal trde žimnate gumbje. Ko je zapel zadnjega, je segel po pas. Segel pa je v prazno. V trdi zvitek zviti pas je zginit. Sochor je hitro pogledal za skrinjico, pod posteljo, otipaval žepe v talarju — toda kmalu se mu je posvetilo. Zavrtel se je, skočil k sosedni postelji, pograbil kakor s kleščami Součka za rame in zavpil: „Kje je moj pas?“

„Gotovo bo čez pet minut pol — zadnji čas, da vstanem. Oprosti, nimam časa, da bi ti ga iskal,“ se je odrezal sosed, se mu iztrgal, skočil k nasprotni vrsti postelj skoraj naravnost Holoubku v naročje: „Jožko, brani me, ta medved me bo raztrgal,“ je dejal in stekel s talarjem preko ramen v umivalnico.

To jutro je vojak prvič po štirih letih prepozno prišel k jutranjim molitvam, prišel je pa brez pasu. Pas je ležal lepo zviti na njegovem pultu in se mu nedolžno smehljalo, ko je čemer in razkačen prišel po zajtrku v muzej.

Približno po enem tednu se je zgodba ponovila s kolarjem, z zrcalom, z — nenadoma so se med jutranjim študijem, komaj je na cerkvenem stolpu ura udarila sedem, vrata s sunkom odprla, v njih pa se je prikazal sam gospod ravnatelj. Bled, skoraj posin, je za hip obstal na pragu, bilet je imel nasajen čisto na temenu, čelo je bilo nabrano v zlovesne gube, iz oči pa so mu bliskale strele.

„Gospodje, tu pa prenehajo vsi ozirari,“ je bruhal takoj na pragu. „Dokler zbijate svoje nerodne šale znotraj za temi zidovi, mežim z obema očesoma. delam se, kot da ne vidim in ne slišim. Kar pa se je danes zgodilo, to ne more ostati kar tako brez vsega. Zunaj stoji gruča ljudi in se smeje na

vse grlo. Vse mesto bo o tem govorilo in kaj lahko pride tudi v časopise. Kaj poreče na to prevzvišeni gospod škof? In vsega ste krivi vi, gospod Souček, dobro vem, edini vi ste zli duh tega letnika. Opominjam vas poslednjič, nič se ne zanašajte na to, da ste že v pastoralki. Še enkrat — in brez usmiljenja vas odslovim, zato ker si ne bi upal naprtiti na vest, odgovornosti, da bi pripustil tako lahkomišelnega človeka k ordinacijam. Sedaj veste, ravnajte se po tem! Vrata so se zaloputnila, v muzeju je trenutek bila še grobna tišina. Bogoslovci so poznali gospoda ravnatelja, vedeli so, da ne grozi tjavdan. Toda kaj se je prav za prav zgodilo? Čemu ta rana huda ura?

Odgovor je pravkar prinašal sluga, ki se mu je na prstu gugal velik čevlji. Podplati so bili lepo svetlo zlikani, rjava golenica se je rdečila kakor lisica.

„Kje ste ga našli?“ je takoj skočil Sochor pokoncu in se potegnil za svojo lastnino, ki jo je zjutraj v spalnici zastonj iskal.

„Stražnik me je nanj opozoril. Ko je na ulici stala gruča ljudi in so s prstom nanj kazali, je stražnik pozvonil pri vratarju in naročil, naj ga takoj odstranimo.“

„Stražnik? Kje pa ga je videl?“ je vprašalo več glasov hkrati.

„Saj je gospodom menda že ravnatelj razložil,“ se je muzal sluga, „da je visel raz okno vaše spalnice na temle motvozu skoroda nad samim prvim nadstropjem. Sreča, da se motvoz ni pretrgal, to bi moglo imeti slabe posledice.“

„Prazen strah, motvoz je konopen,“ je zavpil razjarjeni Souček.

„Tak je to vaše, gospod Sochor; za to najdbo bi mi lahko dali napitnino,“ se je namuznil sluga. Bogoslovci pa se niso smejali.

Sochor je tožil, najbrž kar narav-

ni, za medsebojno sporazumljenje — dejansko pa skrbe za svoj žep, kvečjem za par svojim prijateljem in so narodno-versko skrajno nestrpni. Izdaja jo se za narodnjake, toda ljubimku jejo s tujo narodnostjo; svoje matere se sramujejo, so grobokopi lastnega naroda. V gostilni so verniki, v cerkvi jih ni videti.

Na božič, veliko noč, Telovo, Sinsvati stoje pred cerkvijo s klobukom na glavi, za medsebojno sporazumljenje —

„Gospod ravnatelj ima prav, pa tudi Souček ima prav. Edino vojak nima prav. Greši. Drži naj se ure. Ko prestopa red, naj trpi tudi kazni in naj ne teče kakor otročiček — tožit,“ se glasi splošna sodba.

Dogodivščina s čevljem se je razne-

sla po mestu prej kakor v semenišču, toda v semenišču je bil njen učinek

hvaležnejši in trajnejši. Ni bilo bogoslovca, ki bi se pri slučajnem srečanju ne ozrl Sochorju na noge in se nasmešnil, čeprav nevede. To je vojaka, strašno dražilo in snoval je maščevanje in povračilo.

„Koliko je ura?“ je iz navade vprašal nekako po enem mesecu Souček iz postelje.

„Čez tri minute bo pol,“ je zagrdrnal vojak in odhajal.

Kakor bi ga prožna vzmet namah vrgla kvišku, je Souček takoj skočil pokoncu, segel po hlače, jadno sunil vanje obe nogi hkrati, pa je tudi takoj bolešno zavpil svoj priljubljeni: „Čuki, ah čuki, kaj ste mi naredili!“

Tovariši, ki so že končavali z napravljanjem, so se zdajci ozrli na Součka in bušili v smeh. Na prvi pogled je bilo jasno, kaj se mu je zgodilo. Nekdo je ponoči skrivoma močno zavezal obe stari hlačnici, močno obnošeni in večkrat popravljeni; njunih ran in brazgotin pod talarjem ni bilo videti, da so le konci, ki so gledali izpod talarja, bili spodobni. Semenški krojač Matevž je revnejšim bogoslovcem za nekaj grošev napravil iz starih talarjev take lažnive konce, ki so jih imenovali „luknje“, in jih prišil na še starejše hlače.

Ko je torej Souček v naglici sunil v dobro zavezane hlače, je predrl obe

hlačnici, noge v belih copatah so prišle na napačnem mestu ven in zavezana konca hlačnic sta se mu mlahavo opletala ob nogah.

„Kje naj vzamem denar za nove,“ je žalostno tarnal, „tolajil sem se, da z menoj odslužijo semenišče in da jih iz hvaležnosti ohranim za spomin, ko bi se me kdaj lotila ošabnost in ničemurnost — zdaj pa!“

„Toda čakajte, čuki,“ je zagrozil proti vratom. Pa ni bilo časa ne za tarnanje ne za grožnje. Zvonec je zapel in vsi so se hitro vsuli k durim. Souček je bliskovito odtrgal in vrgel proč obe „luknji“, se obul, vrgel nase talar, v umivalnici si je gredoč umil oči — in danes je on prišel prepozno v kapelo. Priplazil se je vanjo tiho kakor miš; gospod spiritual je že zaključeval jutranje molitve. Sochor je klečal na svojem mestu kakor pribit, a Součku vendarle ni ušlo, kako se je vojak škodoželjno nasmešnil, ko se je spustil ob njem na kolena.

„Tega nisi storil ti, čuk, ampak nekdo tvojih prijateljev, pa ti veš za to,“ je Souček pomislil; „no kakor jaz — tisti —“ ni skončal, ker se je premišljevanje že začelo.

Holoubek je sam od sebe ponudil nesrečnemu prijatelju posojilo iz „Pomoči“, kajti vedel je, da se zadolženi tovariš ne bi niti drznil prositi za nov kredit; zavezal se je zanj, in do večera je krojač Matevž zacelil na častljivih hlačah obe novi rani in vse stare. Součkovi prijatelji pa so se pri „črnih uricah“ ostro spoprijeli s Socherjevimi privrženci in jim očitali nerodno šalo, ki revnega tovariša ni samo občutno gmotno oškodovala, marveč bi mu mogla naprtiti še nov ukor zaradi zamujenih jutranjih molitev, kar je pri očrnenem Součku padlo z dvojno težo na tehtnico. Iz kadilnice se je prepri prenesel na dvorišče ter se nadaljeval še v spalnici.

(Dalje prihodnjic)



CELOVEC

Nedeljska služba božja za naprej zopet ob pol devetih v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. Popoldne ob štirih blagoslov.

OPOZORILO PEVCEM

Vse pevke in pevce opozarjamo, da je pevska vaja vsak torek zvečer ob 20. uri v Mohorjevi hiši na Viktringer Ringu št. 26, v sobi št. 4.

Pridite vsi in točno ob označeni uri.

Star ZLAT in srebra denar kupujem po najvišjih cenah. - URE in poročne prstane dobite pri meni zelo poceni

F. KARNER - URAR
CELOVEC - BURGASSE 8

ST. JAKOB V ROŽU

Kakšna zima je to? Ali se je zimi zmešalo? Tako hudobna je postala in hoče nam nagajati in čimveč škodo napraviti. Zagrnila se je z meglenim plaščem in ni pustila sončnim žarkom, da bi prodrli v St. Jakob in videli njeno hudobijo. Snega nam je nasula, da smo komaj zlezli iz njega, nato pa še dežja toliko — to pa prav iz hudobije. Voda se je zbirala, potoček „Ovnica“ je podivjal in v svoji srditosti šel preko svojih bregov na obiske na polja, na cesto, vdrl celo v hiše, kleti in hleve. Uboga Velika vas, ki je doživela to divjanje!

Strah, ki so ga ljudje na pepelnico noč tam doživeli, je bil velikanski. Ponoči je zatulila sirena in dvakrat je zvon velikovaške podružnične cerkve klical ljudi na pomoč, da so reševali iz hiš ljudi in stvari in iz hlevov živino. Kako prestrašeni so bili Knafelnovi otroci, ko je voda vedno bolj narasčala in so na mizi celo noč čakali rešitve. Velikovaščani so se topot izkazali, požrtvovalno so pomagali drug drugemu in odvrnili še večjo nesrečo.

Naše strehe niso bile navajene takega bremena in so pod silno težo z dežjem napitega snega omagovale in se marsikje zrušile. Vsak gospodar toži, koliko škode ima po tem snegu, vse strehe, od nove občinske pa do stare

pa bi bil tako „neumen“, da bi šel na kmete delat, če je bolje plačan za brezposelnost! Lani je občina izplačala skoro pol milijona šil, podpor brezposelnim, torej več kot je izplačala vsem tistim, ki delajo. Toda če v vsej občini ni drugega dela, je sedaj krvava potreba, da se poglubi potok, ki teče skozi Veliko vas, da se ne bodo ponovile povodnji.

Še druge nesreče so nas obiskale. Bokaličev mali Hanzej z Bistrice je umrl. Nesreča za starše, ki so ga tako ljubili, fantek je pa itak med angelci srečen. Primkova petletna hčerkica z Reke pa se je tako nesrečno opekla, ko je padla v krop, da so jo morali prepeljati v bolnico. In še druge nesreče so, pa vam bomo že prihodnjič poročali.

ROŽEK

Ko so statistike za leto 1950 že skoro iz vseh župnij podane, se pa še mi oglasimo: Porok smo imeli lansko leto v domači cerkvi 8; dva para iz naše fare sta bila poročena na Otoku, oziroma v Beljaku. Potem so še trije ženini in dve nevesti iz naše župnije obhajale svoje poroke v drugih farah. Otrok je bilo rojenih doma 20, v bolnici 4, skupaj torej 24. Od teh je

Priljubljeno „Pratiko“
za navadno leto 1951
dobite pri Družbi sv. Mohorja
v Celovcu.
STANE 2.— šilinga

bilo 20 zakonskih, 1 iz samo civilnega zakona, 3 nezakonski, od katerih pa je bil eden še v istem letu pozakonjen. Po spolu je fantov ravno 2 tretjini in deklic 1 tretjina.

Umrlo je 9 odraslih oseb in sicer 5 moških in 4 ženske. Najstarejši je dosegel 72 let, najmlajši pa 38.

Medtem ko je bil lansko leto prvi pogreb šele 20. julija, je umrl letos prvi faran že 6. januarja in sicer brat tistega, ki je lansko leto prvi zapustil ta svet, Jožef Adamitsch, p. d. Cvitnik, v starosti 85 let. Bil je leta 1896 soustanovitelj rožeške požarne brambre, zato ga je le-ta počastila s svojo udeležbo pri pogrebu in z godbo. Tudi drugače je bila udeležba pri pogrebu sijajna. Mož je bil vzgleden kmet in je tudi svoje verske dolžnosti izpolnjeval.

V soboto 3. 2. smo izročili blagoslovljeni zemlji šele 31 letnega Jakoba Kopeinga iz Šmartna, ki je nepričakovano odšel od nas. Zapuščča mlado vdovo in majhnega otroka.

Oba naj počivata v božjem miru, zaostalim pa izrekamo naše odkritosrčno sožalje.

Snega imamo tukaj v Zg. Rožu veliko. Več hišnih posestnikov je že dalo spraviti sneg s streh v strahu, da se jim drugače vse podere. Ker je nastopil še dež, leži velika teža na poslopjih, tako da je bojazen res upravičena.

PEČNICA

Veseli predpostni čas smo na Pečnici zaključili s poroko Albina Melharja (Sovijev) iz Trdanič in neveste Marije Kofler (Primoževa) iz Čavja. Ženitovanjsko veselje se je začelo že v soboto, ko so furmani vozili „čište“ in s tem v skrb spravili marsikatero go-

Mnogo bolje vidite
z očali, ki jih dobite pri optikerju
Walter Gaggl
Beljak - Villach, Hauptplatz 11

spodinjo in pa prestrašili peteline po vasi. Kajti pred čistovci petelinov ne reši ne financer in ne žandar. Vsa slovesnost se je potem v nedeljo vršila po res lepi in veseli stari navadi; na račun so prišli vsi: otroci, ki so želi po-

sejani denar in sladkorčke, nato fantje, ko so zapirali nevesti pot in vsi gostje, ki jih je razveseljevala poskočna godba.

Novoporočenca je zvezal domači gospod župnik na podružnici v Spodnjih Borovljah. Poročno slavlje pa se je vršilo v znani, priljubljeni gostilni Ravš.

V začetku meseca nas je zapustil naš veseli fant Kristi Vošitz (Žagarčev iz Malenc). Najbrž mu je zmanjkalo doma po Rožu volov in telet, zato jo je mahnil po svetu, kar naravnost v Kanado, kjer so baje take krave, ki samo mleko in teleta dajejo, pa nič ne jedo. Veselemu fantu želimo pri stricu v Kanadi mnogo zadovoljstva in sreče, da se kot bogat milijonar nekoč vrne med svoje „burne“ domačine in si tu med nami postavi nebatičnik.

IZPOD KOMELNA

V času, ko so Korčani nosili svoje mrličke po nevarni poti skozi Peči na pokopališče na Obirsko, je pogrebem spodrsnilo in so se pri tem smrtno ponesrečili. Danes pa imajo Korte že lepo cesto in ne bomo hodili gledat „kje je mrtvi živega ubil“.

Ne vemo pa, kaj se bo zgodilo prebivalcem Komelna in Komelskega Vrha. To pa vemo, če bi bile prometne razmere nekoliko boljše, bi si Gradišnik ne zlomil noge in bi tudi Tratar ne izkrvavel.

Vprašujemo pa ali v blaški občini res ni nikogar, ki bi se zavzel za naše trpeče ljudstvo na Komelnu. Samostojnih kmetov v teh gorah je vedno manj in še ostali nimajo delovnih moči. Polja ne morejo obdelovati s stroji in tudi ne s tako hitrostjo, kakor to delajo kmetje v dolini s svojimi traktorji. Zato tudi gorjanci niso več zmogljivi, da bi sami kot nekdanj vzdrževali in popravljali poti in tako jih dež in hudournje dnevno nanovo razdira. Kdor hoče danes priti z vozom drv s Komelskega vrha, izpostavi sebe in tudi živino v življenjsko nevarnost. Davčni predpisi pa nas najdejo tudi pri najslabši poti.

Kot davkoplačevalci pa zahtevamo, da nam občina poskrbi zanesljivega delavca, ki bo obvezen, da od 1. aprila do 1. novembra dnevno popravlja gorske poti. Pričakujemo, da bodo odgovorni možje občinskega odbora pregledali poti in preskrbeli sredstva, da dobi tudi naši dve vasi primerne poti. To je najnujnejša zadeva blaške občine.

ŽELINJE

V lepem kraju živimo. Preskrbljeni smo s trgovino, gostilno, cerkvijo in tudi šolo. Mnogo otrok obiskuje šolo in tako so postali šolski prostori že pretesni. En razred naše šole je sedaj nameščen na gradu v Trušnjah.

Na žalost pa moramo ugotoviti, da se na naši šoli na pouk slovenščine ne polaga tista važnost, ki jo postava zahteva in predpisuje.

LOGAVES

Odpeljali so se 29. I. 1951 iz Logvesi na Žihpolje, vsi v prazniških oblekah in prav židane volje. Pa za kaj tudi ne, saj niso šli romat k žihpoljski Mariji, marveč na poroko. Mladi Kovač in Sušnikova Susi sta si tam podala roko v zakon pred ženinovim stricem, g. dekanom K. Koschirjem.

Susijo vsi dobro poznamo še iz predvojnih časov, ko je bila priljubljena igralka v našem prosvetnem društvu. Iz srca želimo novoporočencema vse najboljše. Že od nekdanj zavedni Kovačevi hiši pa kličemo z Gregorčičem:

Si slavnih mož rodišče,
da zibelj še slavnejših boš!

ST. LENART PRI SEDMIM
STUDENCIH

V zadnji številki „Našega tednika“ smo brali, da že dalj časa ni bilo glasu iz naše fare. Temu pa ne moremo reči, da je tako, najbrž bo pisec tega članka imel zimsko spanje in se je sedaj prebudil, ker je vreme res tako, da v zimskem spanju ne moreš vztrajati, ker je pretoplo. Zato bi tudi priporočili, da dotični dopisnik prebere vse zadnje številke „Našega tednika“ in videl bo, da njegov članek ne drži. Sicer smo pa zadovoljni, da se tudi kdo drugi zgleda v časopisu, da ni treba sa-

mo enemu samemu skrbeti za to, da piše poročila. Sedaj je vsaj dokazano, da tudi drugi nekaj znajo, kar smo do sedaj dvomili.

Zadnje čase razsajajo v naši fari različne nalezljive bolezni. Prvi razred ljudske šole je radi mnogih obolenj na oslovskem kašlju zaprt. Hrobathova Hilda ter njena sestra Lojsca ter brat Franci so že zdravi. Upajmo, da ne bodo te bolezni zavzele prevelikega obsega.

Na pustno nedeljo popoldne je začelo snežiti, snežilo je celo noč in ponedeljek ves dan. Nato pa je prišel dež in deževalo je kar dva dni. Sneg se je sicer sesedel, toda nevarnost strašnih plazov se je povečala. Večjih nesreč sicer še ni bilo, nekemu je tak nesrečni plaz polomil dežnik, ki ga je komaj pred kratkim kupil. Koža pa je k sreči le ostala cela, kar je najbolj važno. Pri Majgarjevih je sneg polomil streho na skednju. Kar je še snega na strehi, ga pospravljajo, ker se boje, da ne bi še kje drugje prodrlo strehe. Pri cerkvi je pa toliko snega, da bo treba graditi predore, drugače ne bomo več mogli iti k službi božji.

V Korpičah je Bog poklical k sebi svojo služabnico Dermutz Johano. Reva je že dolgo bolehal, imela je namreč raka. Trpela je zelo in ni bilo pomoči. Tudi zdravniki ji niso mogli več pomagati. Bila je zelo delavna, le zadnja leta jo je njena bolezen priklenila na posteljo. Služila je 45 let pri Uštinu, kar je lepo število let. Naj ji bo domača zemljica lahka, njenim sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

K. A.

ST. LENART PRI SEDMIM
STUDENCIH

Minuli teden je bilo v Rikarji vasi predavanje referenta Kmetijske zbornice o gospodarskih vprašanjih. Kljub skrbnemu vabilu se je odzvalo le šest kmetov. Kmetje so uporabili na zborovanju priložnost, da povedo referentu svoje težnje, še bolj pa svoje nezaupanje glede delovanja Kmetijske zbornice. Najbolj se kmetje pritožujejo nad sedanjo uredbo glede občinskih bikov. Do priključitve k Nemčiji je v kraju

Beri in širi

Naš tednik - Kronika

vladala lepa zadovoljnost. Lastnik bika je tedaj na svojem vzornem gospodarstvu skrbel za dobrega plemenskega bika. Naciji so mu prepovedali, da bi imel plemenskega bika. Tudi podklosterski župan ga ni smel vzeti in tako ga je dobil mesar.

Od tega časa pritožbe ne nehajo. Na zborovanju so prišli na dan vsi tehtni razlogi in tozadevne upravičene želje. Le škoda, da še velja vedno vse po „nacijskem“ kopitu. Kmetje so prepričani, da za tako stanje ne morejo biti merodajni samo gospodarski razlogi, ker bi se moralo marsikaj predrugačiti, če bi to bil slučaj.

ČERGOVIČE

Prva, ki je umrla v novem letu 1951, je bila mati Marija Srienec. Rojena je bila na Bistrici leta 1875. Večino svojega življenja je preživela na Bistrici. Zadnje mesece pa je prišla k svoji hčerki v Čergoviče in je tudi tukaj umrla 29. januarja. V obilnem številu so jo spremljali njeni znanci in prijatelji ter sorodniki k zadnjemu počitku. Cerkevni mešani zbor ji je zapel v slovo zadnje žalostinke. Domači g. župnik so se v imenu navzočih poslovili v toplih besedah od rajne matere ter jo stavili nam kot zgled, kako naj se tudi mi pripravljamo na pot v večnost. Rajna mati naj počiva v miru. Vsem ostalim žalujočim pa naše iskreno sožalje.

ZABNICE

Zadnji sneg je napravil precejšnjo škodo na planinah v Kanalski dolini. V nedeljo, dne 11. februarja pa smo zapazili, da je tudi gostilna pri cerkveni hiši na Višarjah kar čez noč ostala brez strehe! Upajmo da to bo konec nesreč v tej izredni zimi.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Plodna zemlja nastaja

Med drugim je namen Marshallovega načrta tudi povečati kmetijsko proizvodnjo. To je mogoče doseči s povečanjem pridelkov na do sedaj obdelani zemlji, razen tega pa je treba povečati površino plodne zemlje.

Tudi na Koroškem so še velike površine zemlje, ki bi mogle dajati velike pridelke, če bi bile obdelane. Ni pa mogoče teh površin obdelovati, če tudi so v ugodni legi, ker so zamočvirjene. Zato je pa tudi povsod že prodorlo prepričanje, da je treba močvirja osušiti; le tega navadno nikdo ne ve povedati, kje dobiti za to potrebna denarna sredstva. Osuševanje močvirij in ureditev vodnih tokov je namreč izredno naporno, zato pa tudi drago delo.

V Marshallovem načrtu pa so predvideni tudi precejšnji zneski za osuševanje močvirnatih zemljišč na Koroškem. Kot prvo je prišlo pri tem na vrsto osuševanje zemljišč ob vodotoku Glinica (Glanfurt), ki odvaja vodo iz

druga za regulacijo Glinice in je bil v letih 1939 in 1940 reguliran dotok Glinice, Struga, Ravno so hoteli začeti z večjimi deli, ko so zaradi druge svetovne vojne vsa dela prenehala. Že je minulo 175 let od začetka prvih del pri regulaciji Glinice in ni bilo nobenega izgleda, da bi bilo mogoče z deli nadaljevati.

Le Marshallovi pomoči se je zahvaliti, da je bilo mogoče z delom spet začeti. Najprej je bilo treba pregledati in predelati ter prilagoditi dosežane načrte o regulaciji, nakar so začeli z deli v velikem obsegu in dolgo časa bo na izvedbi teh del zaposlenih na stotine delavcev.

Prvi del regulacije je bil končan v

predvidenem času, do 30. junija lani. Vsa dela pa naj bi bila po načrtu končana leta 1952. S tem bo pridobljenega okrog 6 km² plodnega zemljišča in izboljšanje bo 5 km² sedaj zelo močvirnatega zemljišča. Ta površina bo za preskrbo Celovca odločilnega pomena. Na osušenih zemljiščih bodo nastala nova naselja, prebivalci ne bodo v vednem strahu pred poplavi in stanovanja bodo suha, ne pa vlažna in nezdrava ter vir vseh mogočih bolezni.

Pa še nekaj bo najbrž posledica te regulacije Glinice: znana celovška megla bo imela zmanjšan vir svojega nastanka, zato bo tudi v Celovcu več sončnih dni.

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 5. strani.)

ST. VID V PODJUNI

Zadnji četrtek, to je 8. februarja, je bilo pri Voglu podučno predavanje. Predaval je g. živinozdravnik dr. Luka Sienčnik, ki je na številnih zgledih na prepričljiv način pokazal, kako se prenaša ohromelost svinj z mesom, kako prenašajo to bolezen domače živali, kakor psi, mačke pa tudi svinje same, nadalje miši in podgane. Predavatelj je priporočal največjo pažnjo pred mesom okuženih živali ter je priporočal pravočasno cepljenje. Žal se naši gospodarji vse premalo zavedajo resnosti te bolezni, kar je tudi pokazala maloštevilna udeležba pri predavanju.

V hiralnici v Celovcu je umrl zadnje dni Topojev Joza Lah. Na Veselah je umrl Makov oče. Zavednemu in srčno dobremu očetu večni pokoj, preostalom sorodnikom pa naše prisrčno sožalje.

RADIŠE

Z ozirom na številne obiske iz Radiš v našem uredništvu in vrsto dopisov, ki smo jih v zadnjem tednu iz Radiš sprejeli, smatramo za potrebno, da naglasimo dejstvo, da vrši gospod nadučitelj Mairitsch v polni meri svojo učiteljsko dolžnost.

Radišani odločno odklanjajo napade na svojega učitelja, ki njihove otroke uči tako lepo slovensko, kar posnemamo tudi mi iz dopisov, katere šolarji pošiljajo uredništvu naših listov.

Radišani odklanjajo osebne napade, ker želijo pomirjenja v sosesčini, še posebej pa morajo vse krivične napade zavračati.

SELE

Take zime, kot je letos, ne pomnijo niti stari ljudje. Doslej smo imeli zime navadno mrzlejšje, a vedno sončne, letos pa je bilo že toliko megle in toliko snega. Če bi ga vmes ne bil jug tajal in dež tlačil, bi ga imeli že nad 4 metre visoko. Po vasi med hišami leže ogromni sneženi kupi, ker so se

dejanska veseloigra „Ubogi samec“, ki je vzbujala bučen smeh. Sta pa bila samca, Jaka in Joža, že tako nerodna, njuni nevesti že tako moža željni, njuni gospodinji že tako oblastni in hudi. Mihec pa tako zvit poročni mešetar, da so se iz srca smejali vsi gledalci, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička. Da je igra svoj namen, obiskovalcem naših prireditev za pust pripraviti veselo zabavo, v polni meri dosegla, je zasluga vseh vrlih igralcev, ki so zopet pokazali veliko požrtvovalnost, ker so morali hoditi k vajam daleč, v visokem snegu in večkrat v slabem vremenu.

Prosvetno društvo bo zdaj prenovilo oder, ki dobi nove kulise, ozadja in boljše električno razsvetljavo. Če pojde po sreči, bo prihodnja igra „Počeni prstan“ na velikonočni ponedeljek uprizorjena že na novem odru.

A. V.

KOTMARA VES

Da ne pozabite, da smo Kotmirčani še vedno pri življenju, napišem kratko poročilo iz življenja naše fare. V preteklem letu je bilo pri nas rojenih 39 otrok, med temi 18 dečkov in 21 de-

TRGOVSKA HIŠA

Hans Brunner

Celovec-Klagenfurt, Prieserhausgasse

Riž 1. a . . . kg 6-60 S
Sladkor . . . kg 7- — S

klic. Umrlo jih je 16, 8 moških in 8 žensk. Porok je bilo 14. Bolnikov je bilo previdenih 25.

Iz tega vidite, da Kotmirčani še ne bodo izumrli, saj jih je več kakor še enkrat toliko prirajalo v to solzno dolino kakor pa jo je zapustilo. Se pač vsak brani oditi na oni svet, še posebno v lanskem letu, ko je bilo toliko dobrega mošta in pa toliko dobrih domačih klobas, kljub temu, da je bila večje nevarna svinjska bolezen — ohromelost.

Pri rojstvu, vidimo, imajo pri nas večino dekleta, pa naj jih to nič skrbi, bo že prišel kak polanec tam izza Drave, ako domačih fantov ne bo dosti; ako pa ostane kaka teta pri hiši, pa tudi ne bo taka nesreča.

Na praznik sv. Boštjana smo imeli celodnevno češčenje; ta dan smo, kakor vsako leto, tudi letos obhajali zelo slovesno. Svete maše so bile od 7. do 10. ure. Iz raznih deloma opravičljivih, deloma tudi manj opravičljivih vzrokov pa se niso mogli vsi povabljeni udeležiti sv. maš, pridig in molitvenih ur. Mnogo faranov je prejele ta dan sv. zakramente, vendar za našo faro vse premalo. S tako razločnim glasom so vabili naš g. župnik, tako so prosili, naj bi bili farani večkrat gostje svete večerje, naj bi si večkrat ogreli svoja mrzla srca, naj bi se tako prenovilo farno življenje. Žal pa precejšnje število tega klica ne sliši.

„Lepa je kotmirska fara, še lepši je kotmirski zvon“, poje pesem. Še lepša bi bila ta fara, če bi čim manjše šte-

vilo faranov preslišalo ta glas zvona in ne bi bili kristjani samo na papirju, ampak tudi v resnici.

Naše prosvetno društvo pripravlja igro Deseti brat. Igrali jo bomo v kratkem in vse prav lepo vabimo že sedaj. — Pozneje bomo pa igrali zelo lepo in na Koroškem še malo poznano igro: Fatimsko sporočilo. To je sporočilo vsemu svetu, ki ga je dala Marija trem pastirčkom v Fatimi na Portugalskem leta 1917, med prvo svetovno vojno. Ko se bomo dobro naučili, bomo še bolj natančno o tej igri in o dnevu prireditve poročali. Prosili pa bomo Marijo za pomoč, da bomo to igro čim bolj dostojno priredili.

ŠMHEL NAD PLIBERKOM

Miklavžina Justin in Alojzija Babnik sta prišla iz Celovca, ravno tako Leonhard Notar in Marija Čapelnik. Oba ta para sta se poročila 28. januarja v naši farni cerkvi. Poroko sta imela ob pol 12. uri s sveto poročno mašo, pri kateri je prepeval naš cerkveni pevski zbor. Marija Čapelnik ima v naši fari svojo mater in svoje znanke, zato je hotela imeti poroko v domači cerkvi. Veselo ojet sta imela obadva para skupno pri Likebu. Ob veseli godbi in bogato obloženi mizi so bili vsi svatje židane volje do ranega jutra!

Dne 4. februarja 1951 pa sta se poročila Večko Friderik in Marija Užmah. Ravno tako je bila ob pol 12. uri poročna sveta maša, pri kateri je pel cerkveni pevski zbor. Za priči sta bila g. Karisch in Marko Plesivčnik, v Šercerjevi gostilni so se svatje dobro počutili. Obilo sreče!

Čisto tiho in preprosto sta obhajala poroko begunca s Češkega in sicer Eduard Logar (oče je bil doma v Strpni vasi in je tudi sedaj prišel nazaj v svojo rojstno občino Bistrica) in Roza Frančiška Pöschl, dne 4. februarja.

Dne 5. februarja pa sta se poročila Franc Bričko p. d. Miklinov na Bistrici in Erika Ažman. Veselo svatbo so obhajali na nevestinem domu na Bistrici; oče je znan lesni trgovec Franc Ažman. Obilo sreče. Za priči sta bila Vinko Pečnik p. d. Bičl na Rutah in Leopold Ažman p. d. Cekovec v Podgori.

Isti dan sta se poročila kot zadnja v tem pustu Janko Leitgeb, mizar iz Sinčevasi in Elizabeta Lah p. d. Piskova v Strpni vasi. Lizka nam je kot vljudna prodajalka vsem pri srcu ter ji želimo obilo sreče in blagoslova v novem stanu Veseli nas, da nas ni zapustila za vedno, ampak bo še naprej vodila Piskovo trgovino.

Kakor je napovedal Tednik tako se je tudi zgodilo. Mnogim je prinesel ali pripeljal pust slamnato ženo ali pa so privlekli fantje po stari navadi in šegi velik hloed namesto žene k hiši.

Zenitev je resna stvar, ne šali se nikdar, da ti ne bo hloed ali pustnjak v kvar.

V pustu smo bili prav pridni. Imeli smo več balov in plesnih prireditev. Pošteno smo se narajali; da se nam ne bo treba sedaj v postu potruditi, da bi zamujeno dopolnili.

Imeli smo tudi več porok. Saj ni čuda, g. župnik so oklicali eno nedeljo kar šest parov, tako da so nekateri imeli že slabo vest: „Ja, šment, menda ja mene ne bodo vrgli z lece, saj nisem bil pri njih na oklicih, drugače pa že precej govorijo, da se bom poročil.“

Jožef Ogris in Sofija Smrečnik iz Večne vasi sta šla na poroko v Globasnico, ker sta pač mnenja, da globaški gospod bolj trdo zvežejo in da dalj drži, kakor pa če zvežejo šmihelski župnik. Želimo jima obilo sreče in blagoslova.

Naš voditelj poštnega urada v Šmihelu, dobri Hanzl Čas, se je tudi naveščeval samevati v svoji vili in zato je sklenil napraviti hiter konec samskega stanu. Oklican je bil čisto na kratko in potem je šel v Celovec in je tam sklenil v cerkvi sv. Lovrenca trajno zakonsko zvezo z gđ. Berto Ižep, poštarico v pokoju. Bil je pač mnenja, da mu bo najboljša družica skozi življenje ona, ki ima isti poklic kot on. G. Čas je bil zavzet za vse dobro. Širi in zbira dobro čtivo. Tudi marljiv sotrudnik našega Tednika je postal, za kar mu je uredništvo prav posebno (Nadaljevanje na 7. strani)

Speciálna trgovina dežnih plaščev

V. TARMANN

Celovec - Klagenfurt Völkermarkter Straße 16

Popravljamo in izdelujemo po meri dežne plašče

Vrbskega jezera v Glinu.

Južno od Celovca so ob Glinici obsežna zemljišča, velike površine, ki pa so le obširno močvirje, ki sega od Vrbskega jezera do Zrelca. Na severu sega to močvirje prav do vrat glavnega deželnega mesta, na jugu pa do obronkov Osojnice (Satnitz).

Ker je dno struge Glinice previsoko, se ne more odtekat vodo iz zemljišč na obeh straneh Glinice v strugo. Ob vsakem večjem naliivu pa bi morala odvajati Glinica še velike množine vode iz jezera in ob vsakem večjem deževju je zato prestopila voda bregove in poplavlila sosednja zemljišča in naselja. Zemljišče, ki je bilo popolnoma ali pa vsaj zelo zamočvirjeno, je obsegalo površino okrog 1100 ha.

Za osušitev zamočvirjene površine je bil prvi pogoj uravnava vodotoka Glinice. To ni nekaj novega, saj so že za časa Marije Terezije v letih 1771 in 1772 bili izdani odloki o regulaciji Glinice. Ponovno so izdali odloke o regulaciji leta 1803, vendar pa do prave regulacije ni prišlo.

Prvi večji načrt o osušitvi zamočvirjenega ozemlja južno od Celovca je izdelal leta 1827 neki grof Goeß. Zaradi pomanjkanja potrebnih denarnih sredstev pa do izvedbe tega načrta ni prišlo. Po dolgotrajnih razgovorih in pogajanjih so izdelali leta 1840 nov načrt v manjšem obsegu in so po njem izvedli delno regulacijo Glinice leta 1853, torej pred približno 100 leti.

Ta regulacija pa je bila samo delna in zato še ni odpravila velikega zla vednih poplav in vedno večjega zamočvirjenja; v predmestju Celovca je bila prava „džungla“. Zato je bila pa regulacija Glinice in osušitev tega

Izdelovalnica okvirjev in trgovina z umetninami

HANS TREFFER

Celovec-Klagenfurt, Burggasse 8 (Burg) Tel. 30-54

priporoča slike starih in modernih umetnikov kakor tudi pretiske najpreprostejše ljudske umetnosti. -Vokvirjenle slik v vseh stilih od najenostavnejše do najboljše izvedbe.

ozemlja vedno predmet razgovorov ter raznih predlogov na številnih sejah deželnega zbora. Vsi so uvidevali nujnost osuševanja, dela pa ni bilo mogoče izvesti zaradi pomanjkanja denarnih sredstev.

Malo pred prvo svetovno vojno sta izdelala nove načrte za osušitev inženirja Butz in Possegger in med prvo svetovno vojno so s pomočjo vojnih ujetnikov tudi uresničili en del načrta. Takrat so osušili zemljišče ob Vrbskem jezeru (ob sedanjem kopališču) in pa okoliš Weidmannsdorf-a. Ko pa je vojna minula in so vojni ujetniki odšli, je tudi delo pri regulaciji Glinice zaspalo.

Leta 1938 je bila ustanovljena za-

na talni sneg nakopičili še plazovi s streh, tako da se v nekaterih hišah iz oken ne vidi nikamor. Vsled južnega vremena v pustnih dnevih je cesto zasulo več plazov in je mestoma tudi poškodovana. Na pepelnico je pismonoša le z veliko težavo, plazeč se po vseh štirih, prikobical do nas. Posebne nesreče pa ni bilo nobene.

Na pustno nedeljo nam je prosvetno društvo s svojo prireditvijo pripravilo prijetno in zdravo zabavo. Nastopil je najprej moški pevski zbor, nato so dekleta zarajala nekaj narodnih pesmi, dvakrat pa nas je domači orkester — gosli, citre, kitare in bas — s prijetnimi zvoki in petjem spravil v dobro voljo. Višek prireditve pa je bila tri-

Slavenske oddaje v radiu

ČETRTEK, 15. februarja:
14.30 — 14.45 Poročila — „Za gospodinj“.
14.45 do 15.00 Narodne pesmi

PETEK, 16. februarja:
14.30 do 15.00 Poročila — Komentarji.
SOBOTA, 17. februarja:
9.00 do 9.15 Za mladino
9.15 — 9.30 Za vsakega nekaj.
18.30 do 18.55 „Sobotni večer“

NEDELJA, 18. februarja:
7.15 do 7.45 Duhovna obnova — Moški zbori

PONEDLJEK, 19. februarja:
14.30 do 15.00 Poročila — Sodobna vprašanja.

TOREK, 20. februarja:
14.30 — 14.45 Poročila — „Zdravnik“.
14.45 do 15.00 Dueti
18.30 do 18.45 Petnajsto nadaljevanje pouka slovenščine
18.45 do 18.55 Predavanje (Gozdarstvo).

SREDA, 21. februarja:
14.30 — 14.45 Poročila — „Za kmeta“
14.45 do 15.00 Štefan Gerdej: „Mlada srca“ „venček fantovskih pesmi.“

Radio Schmidt

„Velika hiša malega človeka“
Radioaparati za vsakogar. Tovarniško novi 4 cevni Super od 526 S naprej.
— Popolnoma prenovljeni aparati od 200 S dalje.
Najbolj moderna popravilnica.
Zarnice za dom in preprodajo.
CELOVEC - KLAGENFURT
Bahnhofstr. 22 — Tel. 29-48

PESMI PO NAROČILU

Madžarski list „Szabot Nep“ je pred kratkim poročal, da je zveza madžarskih avtorjev poslala madžarskim pesnikom registrirano okrožnico, v kateri jim naroča, naj napišejo pesmi za junake na Koreji. Okrožnica naroča pesnikom, da morajo na vsak način v teh pesmih omeniti tudi klerikalno reakcijo in desničarske socialdemokrate in da naj pošljejo svoje pesmi zvezi po preteku enega tedna od prejema okrožnice.

Kavarna in slaščičarna**Navum Kasta**

Celovec - Klagenfurt
10.-Oktober-Straße 20, Tel. 27-16

vabl na svojo izborna in poceni kavo ter najokusnejše slaščice.

Naša prodaja kuhinjskih predmetov - posode in drugih potrebščin po izredno znižanih cenah - traja naprej!

JOSEF BATELITSCH

Celovec, Klagenfurt, Benediktinerpl. 5

Motorji in**DINAMI**

za električno

LUČ IN SILO

od 470.- Š navzgor

Pojasnila in Ogled

SIUTZ

Celovec - Klagenfurt
Alteburg, Lablastraße 1

pri Križni gori (Kreuzberg) med Waisenhauskaserne in Truppen-spital-om.

Avstrijske zvezne železnice so postavile v Beljaku lepo in najokusnejšo družabno sobano

Ob priliki izgraditve kletnih prostorov novega beljaškega glavnega kolodvora je železniška direkcija nedavno postavila tudi ljubko dvorano v razmerju 9 krat 12 kvadratnih metrov. Vsa oprema te dvorane dokazuje veliko sposobnost in umetniško iznajdljivost domačega obrtništva. Okusni stropni profili iz mavca (gipsa) so delo tvrdke Dipl. Ing. K. Kitz iz Celovca. Niše v stenah in okusna okre barva slednjih je zasluga tvrdke Gustav Berger iz Beljaka. „Alemania“ gumijaste obloge je dobavila tvrdka Karl Heschel iz Beljaka in te obloge posredujejo prijetno, tiho hojo. Veliko mizarstvo podjetje Josef Fercher iz Beljaka je montiralo nadvse privlačne hrastove plošče po stenah kakor tudi svojski lesenec iz lesa.

Odveč bi bilo poudarjati prijetno, intimno razsvetljavo, za hitro in neopazno zračenje skrbi moderna prezračevalna naprava.

Novi lokal je posebno primeren za večje in manjše zaključene družabne prireditve. Vse elegantne in kljub temu vsakomr prijetne gostinske prostore beljaške kolodvorske restavracije in tudi novi družabni lokal oskrbuje z odličnimi pijačami in prvovrstno kuhinjo po zmernih cenah najemnik gospod Andreas Tröster sen.

Kolodvorska restavracija

Beljak - Villach

Najemnik: **Andreas Tröster sen.**

Izborna kuhinja

Negovana vina

Pozorna posrežba

Posebni prostori za zaključene družbe kakor tudi za večje in manjše prireditve

Alemania gumijaste obloge

500×500 mm iz enega kosa, vse skozi marmorirane, vsak čas lahko izmenjive
Namestitve v trgovskih prostorih brez motnje poslovanja

KARL HESCHIL

Veletrgovina Beljak-Villach Tel. 60-44

Velemizarstvo in modelno stavbarstvo**Josef Fercher**

Beljak-Villach, Kumpfaee 3, Tel. 40-45

Največje in najzmogljivejše modelno in stavbno mizarstvo na Koroškem — Stavbno-mizarstvo dela za industrijo in privatno — Pohištvo vseh vrst po lastnih in po predloženih osnutkih.

— **Zaloga pohištva** —

STAVBENO PODJETJE**Dipl.-Ing. KONRAD HITZ & Co.**

Celovec - Klagenfurt

Izvedba vseh visokih in nizkih gradenj

Prekocelinski metanovod

Po velikem metanovodu, ki prečka skoraj vso ameriško celino, preteče dnevno iz metanskih vrelcev Texasa na območje atlantske in severnoatlantske obale nad 14 milijonov kubičnih metrov naravnega plina. Večino porabi mesto New York, ki potroši skupno skoraj tri milijarde kubičnih metrov plina, pri čemur uporablja seveda tudi še druge vire. Metanovod je dolg 2944 kilometrov — verjetno ga bodo še podaljšali proti severu — in ima 76 cm v premeru. Na svojem dolgem potu prečka metanovod številne reke, 355 različnih velikih cest in 160 železniških prog. Graditelji so morali premostiti številne tehnične težave, zlasti zaradi tega, ker mora biti plin pod primernim pritiskom, če se ga naj lahko uporablja kot industrijsko gorivo.

Boj proti živilskim kužnim boleznim

Skupina znanstvenikov, ki se je sestala v Zenevi na skupno pobudo svetovne zdravstvene organizacije (WHO) in Mednarodne organizacije za prehrano in poljedelstvo (FAO), je sestavila poročilo, ki priporoča po celem svetu boj proti živilskim boleznim, s katerimi se lahko okuži tudi človek.

V glavnem so strokovnjaki razpravljali o boju proti živilski tuberkulozi, ki je kot znano zelo razširjena med čredami srednje in južne Evrope. Poročilo poziva vse prizadete države, da naj uvedejo reakcijski sistem s tuberkulinom in z zakolom okuženega goveda, ki je v Združenih državah in na Skandinaviji dosegel izredno dobre uspehe.

Zahtevajte povsod visokovredni**PECKLO-KRUH!****MALI OGLAS**

Iščemo mežnarja in organista! Kdor bi se zanimal, mora znati dobro slov. in nemško. Na razpolago mu je mežnarija, ki ima gostilniško koncesijo. Zupnija je slovenska, a prihaja tja mnogo letoviščarjev, ki so povečini Nemci. Več izveste pod naslovom: „Najokusnejša družabna soba“.

vom: Thomas Jellitsch, insg. U. Drabosenig, Zgornje Jezerce — Oberjeserz 20, Post Velden a. W. See.

Oslepeli hišni posestnik z malo vrtnarijo, 47 let, želi spoznati v svrhu ženitve pridno dekle do 40 let. Ponudbe pod „Lep dom“ na upravo.

Kjerkoli bodi Schleppe pivo povsodi


König
BACKPULVER

Trgovina vseh električnih potrebščin
Kupujte pri domačem obrtniku
HANS KREUTZ
Celovec, Kramergasse 11 Telefon 21-73
RADIJSKI APARATI NA OBROK

OGLASI prinašajo dobiček**Gledališče**

Začetek predstav ob 20:00

- 15. II. „Frasquita“, zadnjič, prosta prodaja
- 16. II. „Cosi fan tutte“ (komična opera), prvič, abonma A, prvsta prodaja
- 17. II. „Die Landstreicher“, izbirni abonma, prosta prodaja
- 18. II. „Zykion“, izbirni abonma, prosta prodaja

KINO

Celovec - Klagenfurt

STADTTHEATER

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.

Od 16. do 19. II. „Heimliches Rendez-vous“

PRECHTL

Od 16. do 22. II. „Münchnerinnen“

CARINTHIA-LICHTSPIELE

Od 16. do 19. II. „Duell in den Bergen“
Dne 18. ob 10. in 14. uri: Pravljica predstava „Frieda und das Katerlieschen“
Od 20. do 22. II. „Entsagung“

PETERHOF

Od 16. do 19. II. „Der Jazz-Singer“
Dne 18. II. ob 10. in 14. uri posebna predstava „Gefährliche Jagd“
Od 20. do 22. II. „Erdkristall“

Beljak - Villach**BAHNHOFLICHTSPIELE**

Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30; ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri.

Od 16. do 19. II. „Weißes Gift“

Od 20. do 22. II. „Abbott und Costello in Hollywood“

STADT-KINO

Predstave ob 16., 18. in 20. uri.

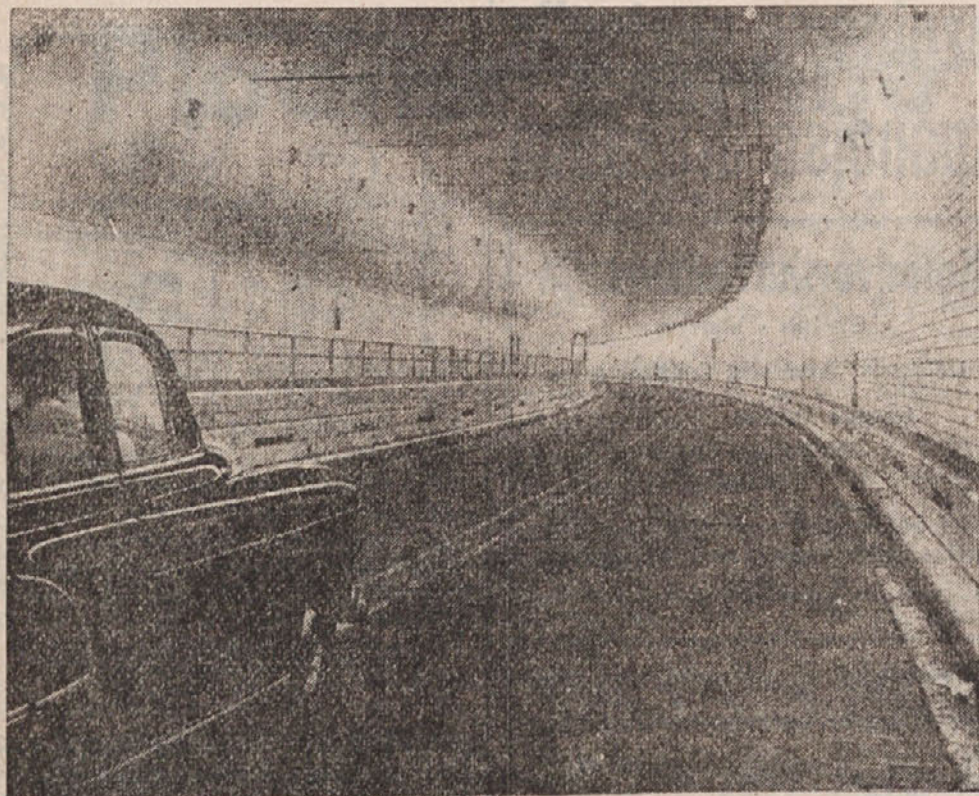
Od 16. do 19. II. „Christof Columbus“ (barvni film)
Od 20. do 22. II. „Der große Sünder“

Elite Filmbühne

Predstave ob 15.45, 18.15 in 20.15, ob nede-Do 15. II. „Heiße Liebe“

Apollo Lichtspiele

Predstave ob 10., 12., 14., 16., 18. in 20. uri.
Do 15. II. „Ein ganzer Kerl“



Največje mesto sveta, New York, leži deloma na otoku. Ta del mesta (Brooklyn) je zvezan s celino (Manhattan) z nadvodnimi mostovi, v zadnjem času pa tudi s podvodnim predorom (Brooklyn-Battery-Tunnel), ki ima dolžino 2735 m in je tako najdaljši podvodni predor. Predor so izročili prometu pred enim letom in je v prvem letu prevozilo predor okrog 9 milijonov vozil. V predoru sta dva vzporedna rova, v vsakem je dvoje cestišč. Podvodni predor osvetljuje 5776 palčastih svetilk. Slika prikazuje notranjost predora in pa vhod v predor (AND).

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 6. strani)

hvaležno. Leta in leta je opravljal službo organista v farni cerkvi svetega Mihaela, posebno v času, ko se ni smelo peti slovensko v cerkvi. Lepih naših domačih melodij ni mogel pozabiti in takrat je bil iznajdljiv, našim napevom je dal preprosto nemško besedilo in duh je ostal slovenski.

Tudi pozneje je bil dolgoletni sodelavec in organist pri cerkvenem zboru, katerega je vodil Nande Novak. Ko je farna cerkev potrebovala lastnega mežnarja in ob enem organista, je odločil svojo službo.

Cerk. zbor se mu je izkazal hvaležnega in mu je zapel v nedeljo zvečer podoknico, ter mu želel vse najboljše k njegovemu novemu stanu. G. Čas je kot poštni voditelj nad vse vljuden in prijazen ter neskončno postrežljiv napram vsem strankam, tako da gre njegova potrpežljivost že do skrajnih

mej. Zato smo mu mi vsi prav iz srca hvaležni.

Ko smo slišali, da bi nas imel zapustiti, da bi napredoval v svoji službi, smo se kar bali, da bi ga izgubili, kajti to dobro ve vsak izmed nas, takega poštarja bi nikoli ne dobili več. Kaj so tuje osebe, smo v zadnjem letu že poskusili. Upamo, da bo naš g. poštar tudi v novem stanu ohranil vse te svoje vrline. Iz celega srca mu voščimo obilo božjega blagoslova in sreče ter veselja v novem stanu. Gospa Berta pa naj bi podpirala dobrega moža v njegovih vrlinah. Prav prisrčno naj se počuti na novem domu in na mnoga, mnoga leta v Šmihelu!

Naš mesarski mojster Alojzij Vavti pa je šel po svojo nevesto v Grebinj. Tam je imel poroko, zvezali so ga g. dekan Thurner. Novemu paru želimo obilo sreče!

ŠT. JAKOB PRI VELIKOVCU

Malo pozni smo s poročili pri nas, to pa naj bralcev ne moti. Smo bolj daleč

od Celovca, pa bolj poredko prinesemo novice tja.

V nedeljo, dne 26. novembra lanskega leta, je blagoslovil č. g. župnik iz Št. Petra ob asistenci domačega g. župnika iz Kloštra za našo podružnico dva zvonova, ki smo ju naročili pri livarni Szabo v Gradcu.

Na Silvestrovo sta se poročila Simon Kral in Marija Petrič iz znane Vrlokovce družine, ki je delila z drugimi Slovenci vred usodo izseljeniškega taborišča. Zato smo se čudili oklicem in poroki v nemščini.

Dne 28. januarja sta se poročila pri nas Julijana Karner in Jozef Ukovic. Vsem novoporočencem iskreno častitamo in želimo obilo blagoslova božjega.

ŠKOFIČE

Novice so prekmalu povedane. Pust je zvalil samo eno dvojico v svoje okrilje. Kdo ne pozna Šernovega Stefana. Skoraj nismo verjeli, ko je resno izjavil, da hoče s Kocijanovo Regino iti skozi drn in strn. Skupno sta 44 let „mlada“. Samo dobrih 8 dni je razlika. Bodita srečna!

Bolj na post pa nas spominja smrt Požaričnikove dobre, skrbne matere, trpinke. V 25 letih edina mati, ki je vzgojila eno hčerko za božjo služabnico. Otroci, zapomnite si nauke matere in ravnajte se po teh vse življenje! Naj počiva v miru!

Tudi dva krsta smo imeli po novem letu. Bili so sicer štirje, toda šteti smemo samo dva, pa le en sam je prirastek v župniji. Kdo razreši to uganko?

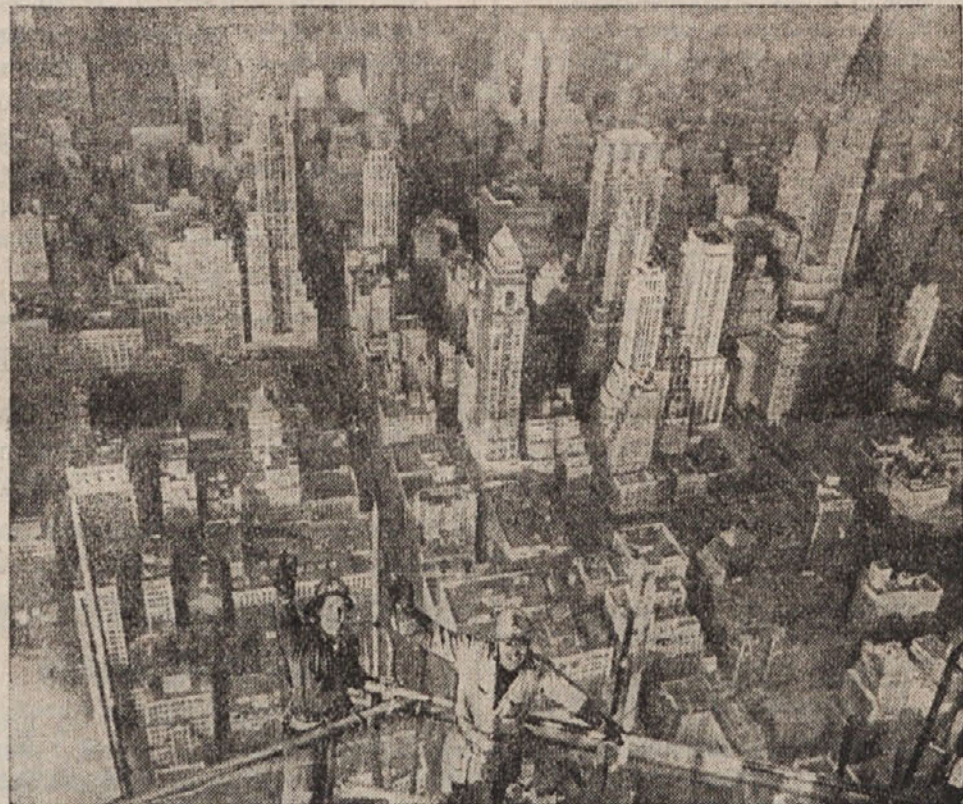
SRIJE PRI ŠT. JAKOBU

Mnogo beremo iz naše župnije v „Tedniku“ o pogrebnih porokah in drugih novicah, a o naši vasi skoro nič ne beremo. Zato se moramo pač oglašiti in poročati o nekem pogrebu še iz leta 1950. Gotovo bo še dosti sorodnikov in znancev okrog, posebno v škofidolski župniji, kateri do danes ne vedo, da so začetkom novembra umrli p. d. Amruševa mati Lucija Serajnik v starosti 72 let.

Dolgo so boleli na vodenici in veliko trpeli. Večkrat so med boleznijo bili sprevideni s svetimi zakramenti, zato so mogli tako voljno prenašati trpljenje. Dne 7. novembra smo jih spremili na njivo božjo pri sv. Jakobu k večnemu počitku.

Rojeni so bili rajna Amruševa mati pri Proseni v Spodnjih Goričah roženske fare. Leta 1908 so se poročili z Gregorjem Serajnikom p. d. Amrušem v Srijah, kateremu so bili do smrti zvesta življenjska družica. Bili so teta in duhovna mati č. gospodu o. Bertrandu Katnik, Prosenovem sinu, ki je vstopil v frančiškanski red in imel leta 1936 v Rožeku prvo sv. mašo.

Ker ta njih duhovni sin, ki je leta 1949 odpotoval v Ameriko, ni mogel biti pri pogrebu, ga je zastopal č. g. župnik iz Rožeka, ki je opravil na domu pri Amrušu cerkvene obrede in molitve ter vodil pogrebni spreved do Sv. Jakoba in bral tudi sv. mašo za rajno. Č. g. kaplan Zaletel je imel pogreb in opravilo. Amruševa in Prosenova družina se obema čč. gospodoma tem potom zahvaljujeta.



Najvišji nebotičnik sveta je Empire State Building v New Yorku. Z gradbo televizijske (daljnogledne) oddajne postaje so povišali višino nebotičnika, ki je bila že preje 396 m, še za nadaljnjih 68 m (sedaj 464 m).

SLOVENCİ PO SVETU (ŠPANJA)

ŠPANJA in NJENE ZANIMIVOSTI. (Nadaljevanje)

Slovenski akademiki v Španiji smo razdeljeni med tri mesta: Madrid, Barcelona in Zaragozo, kjer je pač kdo štipendijo dobil. Čeprav smo precej osamljeni in daleč proč od strnjene slovenskega življa, pride do nas mnogo slovenskega časopisja. Vsaj nekaterim nam je koroško časopisje še najbolj všeč. Končno je tudi Koroška, ki še najbolj hrani slovensko izročilo. Na žalost opažamo, da je časopisje iz emigracije — v kolikor gola znanost ne dela častne izjeme — predvsem begunsko, to se pravi, preveč in nekritično vezano na čase, „ko vendar nismo tako slabo živeli“; še več: v že pretirani naši slovenski skromnosti in majhnosti dobiva mnogokrat neslovenski izraz. Vendar se nam zdi skoraj nemogoče, da bi se kdo izneveril slovenstvu in materini zemlji, in ko bi mu tujina še tako dobrohotno odprla roke, in ko bi mu domovina še tako neusmiljeno obračala hrbet. Morda je trpljenje in zavest, da mnogi svojci v domovini trpe, tisto zagotovilo, ki kuje vse bolj in bolj ljubezen do rodne grude brez ozira na to, da morda nešteto

hrbov in prepadoval loči našo domovino in naše začasne bivališče. Mora pa biti ta zavest tako vsestranska in polna, da se živo začrta v duši slehernega Slovence edina pot, ki jo mora hoditi naša domovina v bodočnosti, da ubeži novim razočaranjem.

Slovenska akademiki v Španiji smo večkrat imeli priliko, da smo javno manifestirali svojo slovensko pripadnost. Večina nas, ki živimo v prestolnici, smo imeli skupno romanje v Komposteljo, znamenito božjo pot k svetemu Jakobu. Na grobu svetnika smo pustili pisano molitev, ki smo jo skupno molili za svoj dom. V njej prosimo božjega apostola, da „vodi naš narod po poti krepkosti in krščanstva, zvestega Bogu in cerkvi“, da nam podeli, „da naša domovina vstane združena in svobodna, v kateri ne bo več sledu sedanjega brezboštva“, in da nakloni naši mladini, da bo obogatena z darovi Svetega Duha razumela važno nalogo, in vneto širila božje kraljestvo na svoji zemlji. Ob grobu svetega apostola smo pustili slovensko zastavo. Ob tej priliki je govoril komposteljski škof pred številno množico romarjev o nekdanjih romanjih Slovencev v Komposteljo, opozoril na njihove navade, kot jih navaja slovenska narodna pesem ter posebno zanimanje za komposteljsko božjo pot med Slovenci. „Slovenska narodna pesem“, je dejal, „trdi, da

so naši očetje kazali otrokom na nebesnem svodu rimsko cesto in jih opozarjali, da kaže pot do Kompostelje k grobu svetega Jakoba.“ Veseli smo bili, da je škof omenjal Slovence v navzočnosti številnih romarjev in akademikov drugih narodnosti.

Podobno romanje, kot smo ga imeli v Komposteljo, je bilo tudi romanje k svetišču Marije Pilar v Zaragozi, zavetnice latinske Amerike.

Bolj kot vse ostalo nam resnost časa narekuje, da se v prvi vrsti posvečamo študiju. Dokaz za to so prvi diplomiranci. Mogoče bi bilo še posebej omeniti disertacijo dr. Korena o internacionalizaciji Trsta, saj je z njo prišlo med španski univerzitetni svet naše zares slovensko gledanje na Trst in vse slovensko ozemlje, ki tvori Trstu zaledje in teži že zgolj iz gospodarskih razlogov za tem, da bi zaživel v lastni državni tvorbi. V podobni obliki je bilo podano tudi predavanje istega avtorja o Trstu in njegovem naravnem zaledju na najvišjem madridskem znanstvenem središču, o čemer je med drugimi časopisi poročal tudi „Naš tednik“.

Posebno smo bili veseli Slovenci v Španiji nekaterih prevodov slovenskih klasikov v špansko literaturo. Gospodična Mari Sol de Castro je objavila nekaj Prešernovih in Zupančičevih pesmi ter znano Cankarjevo črtico „Go-

spod stotnik“. Mnogi Španci, ki so brali te prevode, so bili navdušeni. Naj gre omenjeni gospodični, ki se vneto zanima za slovenski jezik in literaturo, naše posebno priznanje. Ista je tudi priredila recitacijski večer slovenske pesmi, kjer je naš rojak v skrbno pripravljenem uvodu predložil najbolj bleščeče vrhove slovenskega kulturnega življenja. Vedno smo lahko veseli, kadar imamo priliko tujini prikazati nekaj svojega, na kar smo lahko ponosni. Na omenjenem recitacijskem večeru je bilo navzočih mnogo tujih akademikov in prisotni Slovenci smo poklonili pesnici, ki je recitala, šopek cvetja.

Slovenci smo bili že od nekdaj ponosni na svojo narodno pesem. Mogoče se včasih pohvalimo malo preveč, kot da bi je drugi narodi ne imeli, vendar je naša hvala upravičena. Ne prav pogosto, ali vendar smo imeli nekajkrat priliko, da smo se tudi z njo predstavili španskemu poslušalstvu. Na splošno je bila pesem Špancem všeč, čeprav se razen nekaj izjem ne moremo ponášati z dobrimi pevci. Zgodilo se je, da je nek tukajšnji organist prosil dirigenta za silo zbranega zbora, da bi mu poslal note in po možnosti tudi v prevodu besedilo nekaterih slovenskih božičnih pesmi, ki jih je madridska radijska postaja že dve leti oddajala za Božič.